

สัญญาเลขที่ RDG5/0048/25444

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ

ประมวลผลงานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศไทย

พ.ศ. 2540-2544

ส่วนที่ 1

เล่มที่ 2

บทคัดย่อที่ 480 - 619

(<http://www.tu.ac.th/cgi-bin/arts/tourism/>)

(<http://tourism.su.ac.th>)

ผู้วิจัย

ผ.ศ.นฤตย์ นิ่มสมบูรณ์

สนับสนุนการวิจัยโดย

ชุดโครงการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

ประวัติผู้วิจัย

ผศ. นฤตย์ นิมสมบุญ

อักษรศาสตร์มหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

E – mail : nar@alpha.tu.ac.th

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง “การประมวลผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2540-2544 ” ได้รับทุนสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณในการสนับสนุนครั้งนี้ด้วย อนึ่งโครงการนี้เป็นโครงการที่ต่อเนื่องมาจาก โครงการวิจัยเรื่อง “การประมวลผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2529-2539 ”

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผศ. ดวงใจ หล่อธนะวิชช์ ที่ปรึกษาโครงการที่ได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยในการทำงาน เพื่อให้งานวิจัยนี้มีส่วนช่วยสนับสนุนให้นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยสามารถเข้าถึงข้อมูลวิจัยได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยวิจัย ซึ่งเป็นนักศึกษาภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดังมีรายนามต่อไปนี้
น.ส. ศิริัญญา วนมงคล น.ส.เจดฉันท์ ราชบุรณะ น.ส. วริศรา โปรดปราน น.ส.วรรณภา อินทสร นายพิษณุกรณ์ เต็มปิ่น น.ส. จุติยา เสงี่ยมเจริญ น.ส. ณัฐสินี เพิ่มพิบูลย์ น.ส. หทัยรัตน์ คุณากรสกุล น.ส.ธีรรัตน์ มั่งแก้ว น.ส.ดวงพร แจ่มนิยม น.ส.หิรัญญา ดันหราชพันธุ์ น.ส. จารุณี แสงทรัพย์ น.ส. สุรรัตน์ แมลงทับ น.ส. นันทพร โตวิวัฒน์ และน.ส. วรภัทร สิมาส่งเสริม และนักศึกษาคนอื่น ๆ ที่ไม่สามารถเอ่ยนามไว้ ณ ที่นี้ ซึ่งได้ทุ่มเทในการช่วยทำวิจัยอย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อยและให้กำลังใจกับผู้วิจัยเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยหวังว่า โครงการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยบ้างไม่มากก็น้อย สำหรับความผิดพลาดทั้งหมดที่จะเกิดขึ้น ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

ผ.ศ. นฤตย์ นิมสมบุญ

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	i-i
บทนำ	1
บทคัดย่อรายการที่ 480 – 619.....	298
ภาคผนวก	
พรรณไม้ผู้แต่ง (ภาษาไทย)	i
พรรณไม้ผู้แต่ง (ภาษาอังกฤษ).....	a-1
พรรณไม้ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)	ก
พรรณไม้ชื่อเรื่อง(ภาษาอังกฤษ)	I
รายชื่องานวิจัยที่ไม่สามารถหาด้านฉบับได้.....	a

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมไทย เป็นอย่างมากนับตั้งแต่มีการกำหนดให้การท่องเที่ยวเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการพัฒนาประเทศใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 ในช่วงที่ผ่านมาได้เกิดกระแสเรียกร้องให้มีการ ปรับกระบวนการทัศน์ของการท่องเที่ยวในประเทศไทยใหม่ เพื่อพัฒนาไปสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืนซึ่งจำ เป็นต้องอาศัยรากฐานขององค์ความรู้ใหม่ที่มีลักษณะเป็นองค์รวมอันได้แก่องค์ความรู้เกี่ยวกับนัก ท่องเที่ยวและสินค้าท่องเที่ยว องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวและองค์ความรู้เกี่ยวกับมิติ ทางสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชนท่องเที่ยว

อย่างไรก็ตาม การที่จะสร้างองค์ความรู้ใหม่นั้นจำเป็นต้องอาศัยการประมวลงานวิจัย ที่มีมาแต่เดิมเพื่อใช้เป็นรากฐานในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและเพื่อให้ นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวได้ รับความสะดวกและสามารถเข้าถึงงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่ทั้งในและนอกประเทศได้อย่าง ทัวถึงและครอบคลุม และเนื่องจากการรวบรวมงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวที่ผ่านมาได้ดำเนินการมา ถึงปีพ.ศ. 2529 จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการรวบรวมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ฐานข้อมูลมีความ สมบูรณ์ทำให้นักวิจัยด้านการท่องเที่ยวสามารถใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลได้อย่างเต็มประสิทธิ ภาพ และนอกจากนี้การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยเพื่อให้ทราบถึงสถานภาพของงานวิจัยในช่วงเวลา หนึ่งๆ จะทำให้ได้ข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัยด้านการท่องเที่ยวต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมและจัดทำทศด้อยงานวิจัย วิทยานิพนธ์ของไทยที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
2. เพื่อรวบรวมและจัดทำทศด้อย งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวไทย
3. เพื่อรวบรวมและจัดทำทศด้อย รายงานการประชุมและสัมมนาเชิงวิชาการ และรายงาน การศึกษาดังกรวมทั้งแผนแม่บทที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวไทย
4. เพื่อรวบรวมแหล่งข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว
5. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทยในรูปแบบหนังสือ บรรณานุกรม
6. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทย และให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

7. เพื่อจัดสร้างเว็บเพจที่เชื่อมโยงเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว บทความวิจัย และวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศ และให้บริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
8. เพื่อศึกษาสถานภาพงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ทั้งของไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย

ขอบเขต

รายงานการวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตดังต่อไปนี้

1. สำรวจ รวบรวมและจัดทำบทความคัดย่อเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ดังมีขอบเขตต่อไปนี้

1.1 งานวิจัย วิทยานิพนธ์ของประเทศไทย งานวิจัยภาคสนามของบุคคล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์การพัฒนาเอกชนตลอดจนบทความวิจัยทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2540-2544 โดยมีขอบเขตในการศึกษาครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

- 1.1.1 งานวิจัยเชิงวิชาการ ซึ่งรวมถึงงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ หรือเอกสารรวมบทความในการประชุม สัมมนา เชิงวิชาการ (Proceedings)
- 1.1.2 งานวิจัยเชิงนโยบาย ซึ่งรวมถึงแผนแม่บททั้งระดับประเทศและระดับจังหวัด การศึกษาขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ท่องเที่ยวหลักเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนนโยบายการพัฒนาศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น
- 1.1.3 งานวิจัยเชิงการตลาด ซึ่งรวมถึงแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การตลาดทั้งกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ หรือแนวทางการโฆษณาของตลาดนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ

การรวบรวมเอกสารดังกล่าวข้างต้น จะไม่รวมถึงบทความในนิตยสาร วารสารการท่องเที่ยว หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ โฆษณาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

1.2 สำรวจและรวบรวมวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกและโทของมหาวิทยาลัย ในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ช่วง 10 ปี พ.ศ.2534-2544

2. สำรวจและรวบรวมบทความวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย ช่วง 10 ปีพ.ศ.2534-2544

3. สำรวจและรวบรวมเว็บเพจให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว
4. จัดทำฐานข้อมูลในรูปแบบหนังสือบรรณานุกรมและ จัดสร้างเว็บเพจเพื่อให้

บริการฐานข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเชื่อมโยงเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว

5. ศึกษาสถานภาพงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ด้านการท่องเที่ยวทั้งของไทยและต่างประเทศ ช่วง 5 ปีพ.ศ. 2540-2544 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

วิธีการรวบรวมข้อมูล

1. สืบค้นฐานข้อมูลห้องสมุดของห้องสมุดสถาบันการศึกษาของมหาวิทยาลัย และสถาบันราชภัฏรวมทั้งฐานข้อมูลของศูนย์สารนิเทศต่างๆในประเทศไทย
2. สืบค้นจากหนังสือบรรณานุกรมที่รวบรวมรายงานการวิจัยและวิทยานิพนธ์ของไทย
3. สืบค้นจากบรรณานุกรมท้ายเล่มงานวิจัย
4. สืบค้นฐานข้อมูล ABI/INFORM เพื่อรวบรวมบทความวิจัยด้านการท่องเที่ยวของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย
5. สืบค้นฐานข้อมูล DISSERTATIONS ABSTRACTS เพื่อรวบรวมวิทยานิพนธ์ของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไทย
6. สืบค้นโดยโปรแกรมสืบค้น(Search Engines) เพื่อรวบรวมเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยว

วิธีวิจัย

สำหรับการวิเคราะห์งานวิจัยที่รวบรวมแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษางานวิจัยโดยวิธีการ วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ช่วงที่ 1 (1 กรกฎาคม - 31 ธันวาคม 2544)

1. หนังสือบรรณานุกรมและฐานข้อมูลที่ให้บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (<http://www.tu.ac.th/cgi-bin/arts/tourism> และ (<http://tourism.su.ac.th>) ซึ่งรวบรวมรายชื่อและบทคัดย่อผลงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวของไทย พศ. 2529-2544
2. โยมเพจที่รวบรวมเว็บเพจที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยด้านการท่องเที่ยวทั้งของไทยและต่างประเทศ รวมทั้งสถิติจำนวนผู้เข้าชม จำแนกตามประเภท

ช่วงที่ 2 (1 มกราคม 2545- 31 สิงหาคม 2545)

1. ทราบ สถานภาพงานวิจัย และวิทยานิพนธ์ทั้งของไทยและต่างประเทศด้านการท่องเที่ยวของไทย พศ.2540-2544

วิธีการสืบค้นข้อมูลเพื่อรวบรวมงานวิจัย

การสืบค้นข้อมูลเพื่อรวบรวมงานวิจัยของไทยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มีขั้นตอนวิธีการดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาองค์ประกอบของการท่องเที่ยวจากเอกสารเพื่อให้ทราบแนวคิดพื้นฐาน และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการท่องเที่ยว และศึกษาจากคู่มือการกำหนดหัวเรื่อง (Subject Headings) เพื่อประโยชน์ในการกำหนดคำสำคัญ (Keywords) เพื่อการสืบค้น ในการสืบค้นงานวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคำสำคัญดังนี้

การท่องเที่ยว ท่องเที่ยว อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ธุรกิจท่องเที่ยว สนามบิน ท่าอากาศยาน ผู้โดยสาร การขนส่ง สิ่งแวดล้อม มลภาวะ มลพิษ พลังงาน โรงแรม ที่พักแรม เกสต์เฮาส์ มัคคุเทศก์ ไกด์ รถโดยสาร เรือ ท่าเรือ อาชญากรรม นักท่องเที่ยว น้ำประปา ขยะ ตำรวจ ของที่ระลึก สินค้าที่ระลึก ของฝาก ของขวัญ ภัยธรรมชาติ งานฝีมือ ร้านอาหาร ภัตตาคาร นันทนาการ

เนื่องจากคำสำคัญบางคำ เช่น มลพิษ มลภาวะ ตำรวจ หรืออาชญากรรม เป็นคำสำคัญที่กว้างเกินไป เพราะห้องสมุดมิได้กำหนดคำสำคัญหรือหัวเรื่องด้วยคำว่า “แหล่งท่องเที่ยว” ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องสืบค้นด้วยคำสำคัญประเภทดังกล่าวควบคู่กับคำสำคัญที่เป็นชื่อเมือง หรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเช่น พัทยา ภูเก็ต เชียงใหม่ เชียงราย กรุงเทพมหานคร กระบี่ หาดใหญ่ เกาะสมุย หัวหิน เกาะพีพี เป็นต้น

2) สืบค้นรายการเข้าถึงแบบออนไลน์ (Online Public Access Catalog- OPAC) ของห้องสมุดมหาวิทยาลัยและสถาบันราชภัฏทั่วประเทศ รวมทั้งศูนย์สารนิเทศต่างๆ ในประเทศ ดังนี้

ห้องสมุดมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

URL : <http://www.car.chula.ac.th/elibrary.htm>

ระบบข้อมูลวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<http://research.u-office.chula.ac.th/edmsweb/temp/64617035.html>

ข้อมูลงานวิจัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

<http://www.psu.ac.th/research/index.html>

สำนักวิทยบริการ สถาบันราชภัฏทั่วประเทศ

URL : <http://www.rajabhat.ac.th/arc.htm>

ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

URL : <http://riclib.nrct.go.th>

ศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

URL : <http://www.nrct.go.th/query.html>

ห้องสมุดสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

URL : <http://library.hsri.or.th/>

หอสมุดแห่งชาติ

URL : <http://www.natlib.moe.go.th>

กรมป่าไม้

URL : http://www.forest.go.th/webcontent/index.asp?group_id=7

ห้องสมุดส่วนวิจัยอุทยานแห่งชาติและสัตว์ป่า

URL : http://www.forest.go.th/re_wildlife/library/Library.asp

ห้องสมุด วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

URL : <http://ndcthailand.tv5.co.th/>

วิทยาลัยเสนาธิการทหาร

URL : <http://web.schq.mi.th/~jsc/mainthai.html>

ฐานข้อมูลงานวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

URL : <http://www.trf.or.th/abstract/abst/c001.htm>

3) สืบค้นฐานข้อมูลของห้องสมุด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

รายการเข้าถึงแบบออนไลน์ (OPAC) หมายถึง การสืบค้นรายชื่อสิ่งพิมพ์ในห้องสมุด โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แทนการใช้บัตรรายการ ผู้ใช้สามารถเข้าถึงและค้นหารายชื่อหนังสือที่ต้องการได้มากกว่าการใช้บัตรรายการ โดยสามารถสืบค้นได้จากชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ชื่อชุด หัวเรื่อง และคำสำคัญ สามารถค้นหาโดยใช้คำหลักแบบตรรกบูลีน หรือสืบค้นด้วยวิธีการละคำ และสามารถกำหนดขอบเขตการสืบค้นตามปี ชื่อสำนักพิมพ์ ภาษา หรือ ประเภททรัพยากรสารสนเทศ

สถานภาพงานวิจัย หมายถึง สถานภาพโดยทั่วไปของงานวิจัยด้านการท่องเที่ยวไทย เช่น ประเภทงานวิจัย ประเภทของผู้จัดทำ สาขาวิชาที่ศึกษาหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ เนื้อหางานวิจัยจำแนกตามโครงสร้างของการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวนผู้ศึกษาวิจัย และผู้สนับสนุนการวิจัย

บทคัดย่อ

งานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของประเทศไทย

พ.ศ.2540-2544

รายการที่ 480-619

ปรารธนา นิกริ. บทบาทของเรือสำราญต่อการท่องเที่ยวไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีความสำเร็จของ
ธุรกิจเรือสำราญของ Carnival Cruise Lines, Inc. ในประเทศสหรัฐอเมริกา.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาหลักการ แนวความคิดของชาวต่างชาติใน
การมาดำเนินธุรกิจเรือสำราญในประเทศไทย โดยเฉพาะความสำเร็จของการดำเนินธุรกิจเรือ
สำราญจากประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อศึกษาบทบาทของธุรกิจเรือสำราญในแง่ของความร่วมมือทาง
การท่องเที่ยวระหว่างประเทศและความร่วมมือในด้านอื่นๆ เพื่อศึกษาบทบาทของรัฐและหน่วยงาน
ของเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการนำเงินตรา
เข้าประเทศเพื่อการกอบกู้เศรษฐกิจที่ตกต่ำของประเทศไทย และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการนำ
เงินตราต่างประเทศที่เกิดจากการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวเข้าประเทศ การวิจัยครั้งนี้ศึกษาความ
สำเร็จของธุรกิจเรือสำราญในสหรัฐอเมริกาเฉพาะ Carnival Cruise Lined, Inc. เท่านั้น โดยเริ่ม
ตั้งแต่จัดตั้งบริษัทจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2515-2540 (ค.ศ. 1972-1997) และศึกษาบทบาทของธุรกิจเรือ
สำราญต่อการท่องเที่ยวของไทยนั้นจะศึกษาเฉพาะบทบาทที่มีต่อนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ส่วน
บทบาทที่มีต่อนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้นจะเป็นการประเมิน โดยการวิเคราะห์จากความสำเร็จของ
บริษัท สำหรับข้อมูลที่น่าวิเคราะห์เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับ
ธุรกิจเรือสำราญในประเทศไทย ข้อมูลที่ได้จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ข้อมูลย้อนหลังเรื่อง
สถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่แยกตามเชื้อชาติ และตัวเลขสถิติแสดงรายได้จากการส่งออก
เปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ประเทศในแถบเอเชียได้รับความสนใจจากบริษัทข้าม
ชาติที่ดำเนินธุรกิจเรือสำราญมากขึ้น เนื่องจากความต้องการขยายตลาดการท่องเที่ยวโดยเรือสำราญ
ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้นในเอเชีย ซึ่งเป็นการหากลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่และเป็น
การหาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ เพื่อขยายการเติบโตของบรรษัทต่าง
ชาตินั้นๆ โดยการลงทุนร่วมกับบริษัทท้องถิ่น เนื่องจากนักลงทุนชาวเอเชียยังขาดประสบการณ์ใน
การดำเนินธุรกิจดังกล่าว และถ้าประเทศในเอเชียมีการลงทุนในธุรกิจเรือสำราญมากขึ้น เอเชียก็จะ
กลายเป็นแหล่งระบายเรือมือสองของโลก การท่องเที่ยวก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศโดย
ผ่านองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization) องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและ
การพัฒนา (Organization for Economic Cooperation and Development) โดยมีการตั้งคณะ
กรรมการท่องเที่ยวขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานทางด้านการท่องเที่ยวและเป็นผู้ดำเนินการ
จัดการประชุมระหว่างประเทศสมาชิก เพื่อปรับปรุงวิชาการทางสถิติของอัตราการแลกเปลี่ยน
เงินตราและระบบบัญชี นอกจากนี้การท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดความร่วมมือทางด้านการเมือง

เศรษฐกิจ สังคม เพื่อการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวด้วย สำหรับการสนับสนุนการท่องเที่ยวที่ว่่นั้น ภาครัฐและภาคเอกชนมีบทบาทสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณของรัฐไปยังหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนอย่างพอเพียง เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ รวมถึงความร่วมมือของภาครัฐและภาคเอกชนในการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยด้านต่างๆ และธุรกิจเรือสำราญนับเป็นธุรกิจการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศให้กับประเทศที่ถูกกำหนดเป็นจุดเทียบท่าและจุดแวะพักของเรือสำราญ ซึ่งเป็นประเทศที่มีความพร้อมในสิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐานอย่างเพียงพอ นอกจากนี้การท่องเที่ยวโดยเรือสำราญที่ประสบความสำเร็จส่วนหนึ่งมาจากการดำเนินงานทางการตลาดที่ประสบความสำเร็จของบริษัทเรือสำราญ จากการศึกษาพบว่า Carnival Cruise Lines, Inc. ประสบความสำเร็จในการนำผลกำไรมาสร้างเรือสำราญใหม่ที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งนับเป็นการสร้างรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศได้อีกวิธีหนึ่ง สำหรับธุรกิจการท่องเที่ยวโดยเรือสำราญในประเทศไทยนั้นจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงโอกาสการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นจุดแวะพักให้มากขึ้น เพราะในปัจจุบันรัฐบาลไม่ได้ให้การสนับสนุนในเรื่องนี้ ทั้งที่ประเทศไทยก็เป็นจุดแวะพักที่เป็นที่นิยมในการท่องเที่ยวโดยเรือสำราญในเอเชีย ดังนั้นการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ณ ท่าเรือที่เป็นจุดแวะพักต่างๆ จะทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวมากขึ้นและควรมีการคึงนักท่องเที่ยวให้มีการแวะพักในประเทศมากขึ้นด้วย นอกจากนี้ในการพิจารณาการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึก ควรมีการศึกษาถึงผลกระทบและผลที่ได้รับให้มากขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกในการเลือกตัดสินใจอย่างรอบคอบหากมีการยื่นข้อเสนอเพื่อการก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกต่อรัฐบาลไทยอีกครั้ง เมื่อเศรษฐกิจนานาชาติดีขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยไว้ดังนี้ รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวโดยเรือสำราญ เพราะการมีนักท่องเที่ยวในประเทศมากๆ อาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ มากมายและทำให้ทรัพยากรของประเทศไม่มีระยะพักตัวเพื่อการฟื้นฟู ควรมีการควบคุมการสร้างโรงแรมให้อยู่ในระดับที่พอดี ควรสนับสนุนสินค้าพื้นเมืองและสินค้าของไทยให้มากขึ้น โดยเฉพาะในร้านสินค้าปลอดภาษี ควรหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่างๆ ที่ทำให้ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี ควรส่งเสริมงานศิลปหัตถกรรมของไทยและหัตถ์ลาดเพื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ ควรเปิดเส้นทางการบินสายตรงไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้มากขึ้น ควรให้ความสำคัญและความถูกต้องในการเดินทางท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น ควรจัดให้มีตำรวจท่องเที่ยวประจำในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลและช่วยเหลือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ควรให้ความสำคัญกับธุรกิจเรือสำราญระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียและอินโดจีนให้มากขึ้น ไม่ควรพิจารณาการสร้างท่าเรือน้ำลึกในประเทศไทยเพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่ง เพราะต้องใช้เงินลงทุนจำนวนมาก ควรให้ความชัดเจนแก่นักท่องเที่ยวในเรื่องช่วงเวลาของการท่องเที่ยว ควรให้เงินสนับสนุนในการผลิตบุคลากรด้านสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น เพื่อเป็นการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้

พื้นที่ใหม่ ควรมีข้อจำกัดในการนำเงินไปท่องเที่ยวต่างประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทยให้มากขึ้น ควรให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวกับประเทศใกล้เคียงให้มากขึ้น ควรหามาตรการแก้ปัญหาการเข้าเมืองผิดกฎหมาย การแฝงตัวของพวกค้ายาเสพติดข้ามชาติและปัญหาการค้าประเวณีข้ามชาติที่เกิดจากธุรกิจเรือสำราญด้วย

LOCATION(S) : RU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

นิยม เวียนวัฒนา. การสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECO-TOURISM) ในจังหวัดมหาสารคาม เน้นเนื้อหาด้านการทอดผ้าและการจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการสร้างบทเรียนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมและศึกษาแนวทางในการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพแก่ประชาชนในท้องถิ่นที่ประกอบอาชีพการทอดผ้าและจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง เพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในจังหวัดมหาสารคาม โดยเน้นเนื้อหาบทเรียนด้านการทอดผ้าและการจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง รวมทั้งศึกษาผลกระทบจากการใช้บทเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจรรโลงวัฒนธรรมและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (ECO-TOURISM) การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษจำนวน 5 บท ซึ่งเน้นเนื้อหาด้านการทอดผ้าและการจำหน่ายสินค้าพื้นเมือง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามวัดทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษการอนุรักษ์วัฒนธรรมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในหมู่บ้านหนองเขื่อนช้าง จังหวัดมหาสารคาม ที่ประกอบอาชีพทอดผ้าซึ่งสนใจเรียนภาษาอังกฤษ จำนวน 26 คน จากกลุ่มประชากรที่สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า T-test Dependence

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ จากการที่กลุ่มตัวอย่างได้รับการสอนด้วยวิธีสอนเพื่อการสื่อสารโดยใช้บทเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เน้นเนื้อหาด้านการทอดผ้าและการขายสินค้าพื้นเมือง พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างก่อนสอนและหลังสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 โดยคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษหลังสอนสูงกว่าก่อนสอน แสดงให้เห็นว่าบทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และวิธีสอนเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพและเหมาะสมในการใช้สอนชาวบ้านหนองเขื่อนช้าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาของบทเรียนตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสำรวจก่อนสร้างบทเรียน และผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ เห็นว่าภาษาอังกฤษมีประโยชน์ต่ออาชีพเนื่องจากในหมู่บ้านหนองเขื่อนช้างมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาเยี่ยมชมและซื้อสินค้าพื้นเมืองเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านจึงเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษเพื่อการติดต่อสื่อสารในระดับพื้นฐานอยากพูดหรือติดต่อกับชาวต่างประเทศ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

จากการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษการอนุรักษ์วัฒนธรรมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พบว่าทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง

ก่อนสอนและหลังสอนมีความแตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นหลังสอนสูงกว่าก่อนสอน แสดงให้เห็นว่าหลังจากการสอนจบบทเรียนแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษการอนุรักษ์วัฒนธรรมการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโดยปกติกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีอยู่แล้ว เมื่อได้รับการกระตุ้นชี้ให้เห็นความสำคัญจึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยไว้ดังนี้ การสร้างบทเรียนจะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักโดยก่อนสอนควรมีการสำรวจความต้องการของผู้เรียนก่อน อาจใช้วิธีสัมภาษณ์หรือใช้แบบสอบถามแล้วนำข้อมูลที่ได้มาประกอบในการสร้างบทเรียน สำหรับเนื้อหาและโครงสร้างทางภาษาของบทเรียนต้องเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนส่วนใหญ่มีการศึกษาน้อย ควรใช้ภาษาง่ายๆ สั้น กระชับ แต่สื่อความหมายได้เป็นอย่างดี ควรเริ่มจากคำหรือบทเรียนง่ายๆ ไปสู่บทเรียนที่ยากขึ้น นอกจากนี้ควรใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่ซึ่งสามารถอ่านได้ง่าย ควรมีคำภาษาไทยได้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เพราะผู้เรียนส่วนใหญ่อ่านภาษาอังกฤษไม่ได้ ควรมีภาพประกอบคำศัพท์ต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพเกิดความเข้าใจตรงกัน ระหว่างคำและภาพ สามารถจดจำได้ง่ายขึ้น และควรมีแบบฝึกหัดในบทเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจยิ่งขึ้น สำหรับวิธีสอนที่เหมาะสมในการใช้สอนบทเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คือ วิธีสอนเพื่อการสื่อสาร เพราะวิธีสอนนี้ตรงกับจุดประสงค์ของการเรียน แต่ผู้สอนสามารถใช้วิธีสอนอื่นๆ ร่วมได้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ และควรสอนทักษะทางภาษาที่ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้เท่านั้น นอกจากนี้ควรใช้กิจกรรมการเรียนการสอนให้มาก ให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเองโดยการลงมือกระทำ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ตรงที่จะทำให้เข้าใจเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้

LOCATION(S) : MSU LIBRARY

เรวัตต์ ทองสินวล. ประสิทธิภาพของการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว :

ศึกษาเปรียบเทียบสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยวเกี่ยวกับสถาบัน
การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพของการฝึกอบรม
ตามหลักสูตรวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยวของสถาบันฝึกอบรมวิชาการ โรงแรมและการ
ท่องเที่ยว กับสถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติ ในด้านการมีทักษะในอาชีพ
การพัฒนาบุคลิกภาพ การใช้ภาษา การมีทัศนคติต่ออาชีพ ตลอดจนความรู้ทางระเบียบวัฒนธรรม
และเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพของการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาการ โรงแรมและ
การท่องเที่ยว ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ของสถาบันฝึกอบรมวิชาการ
โรงแรมและการท่องเที่ยว ปีการศึกษา 2542 จำนวน 106 คน และจากสถาบันการจัดการโรงแรม
และการท่องเที่ยวนานาชาติ จำนวน 75 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 181 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ สถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมี
ประสิทธิภาพของการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว สูงกว่าสถาบันฝึก
อบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยวในทุกๆ ด้าน ได้แก่ ด้านทักษะในอาชีพ การพัฒนา
บุคลิกภาพ ทักษะในการใช้ภาษา ทัศนคติต่ออาชีพ และความรู้ความเข้าใจทางระเบียบวัฒนธรรม
โดยจากผลการวิจัยพบว่า ผู้สอนของทางสถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมี
ความรู้ความสามารถมีความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่สอน สามารถถ่ายทอดเนื้อหาวิชาแก่นักศึกษาได้
เป็นที่เข้าใจ มีความเอาใจใส่ต่อนักศึกษาในด้านการเรียน แนะนำเอกสารแหล่งความรู้ต่างๆ ที่
เกี่ยวข้องกับวิชาที่เรียนให้นักศึกษาทราบ มีความตั้งใจในการสอน มีการเตรียมการสอนที่พร้อม
ตลอดจนสามารถนำสื่อการสอนมาประกอบประกอบการเรียนได้อย่างเหมาะสมกว่าสถาบันฝึกอบรมวิชา
การ โรงแรมและการท่องเที่ยว จึงทำให้สถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมี
ประสิทธิภาพของการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยวสูงกว่าสถาบันฝึก
อบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว แต่ปริมาณผู้สอนไม่มีผลต่อประสิทธิภาพของการฝึกอบรม
นอกจากนี้ในด้านหลักสูตรวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว พบว่านักศึกษาของสถาบันการจัดการ
โรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติ มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ดังกล่าว และสามารถนำเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไปใช้ประกอบอาชีพได้สูงกว่าสถาบันฝึก
อบรมวิชาการ โรงแรมและการท่องเที่ยว แต่ความทันสมัยของเนื้อหาไม่มีผลต่อประสิทธิภาพของการ
ฝึกอบรม

ส่วนในด้านห้องเรียนและอุปกรณ์การเรียนพบว่า จำนวนห้องเรียนและความพร้อมของอุปกรณ์การเรียนไม่มีผลต่อประสิทธิผลของการฝึกอบรม ในขณะที่บรรยากาศในห้องเรียนของสถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมีความเหมาะสมกว่าสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คือห้องเรียนมีความสะอาด แสงสว่างในห้องเรียนเหมาะสมกับการเรียนการสอน มีอุณหภูมิที่พอเหมาะและไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอกขณะทำการเรียนการสอน ส่วนจำนวนชั่วโมงการฝึกปฏิบัติที่สถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมีจำนวนชั่วโมงการฝึกภาคปฏิบัติมากกว่าสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว ในขณะที่จำนวนชั่วโมงการเรียนภาคทฤษฎีไม่มีผลต่อประสิทธิผลของการฝึกอบรม และจากการศึกษาพบว่าสถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมีค่าใช้จ่ายในการเล่าเรียนสูงกว่าทางสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว โดยค่าเล่าเรียนตลอดหลักสูตร 130,000 บาท ซึ่งมีผลทำให้สถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติสามารถให้ผลตอบแทนต่ออาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถได้สูง และการเรียนการสอนของสถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และอาจารย์ส่วนใหญ่มาจากต่างประเทศ นักศึกษาจึงมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสูง ทำให้สถาบันการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยวนานาชาติมีประสิทธิผลของการฝึกอบรมสูงกว่าสถาบันฝึกอบรมวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว ซึ่งมีการเรียนการสอนเป็นภาษาไทยและอาจารย์ส่วนใหญ่เป็นคนไทย

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยไว้ดังนี้ ผู้สอนควรศึกษาเนื้อหาวิชาที่สอนจนมีความรู้ความชำนาญเป็นอย่างดี สามารถถ่ายทอดเนื้อหาแก่นักศึกษาได้เป็นที่เข้าใจ มีความเข้าใจใส่นักศึกษาในด้านการเรียน สามารถแนะนำเอกสารแหล่งข้อมูลความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง กับวิชาที่เรียนให้นักศึกษาทราบอยู่เสมอ ควรมีความตั้งใจในการสอน เตรียมการสอนให้พร้อมก่อนที่จะทำการสอน โดยให้ความสนใจต่อผู้เรียนและวิชาที่สอน และสามารถนำสื่อการสอนมาใช้ประกอบการสอนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม สำหรับความเพียงพอของเนื้อหาวิชานั้น การกำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษาควรมีความชัดเจน เป็นที่เข้าใจของนักศึกษา และเนื้อหาวิชาในหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้จริงในการประกอบอาชีพ การกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอนควร เน้นการปฏิบัติจริงในสาขาอาชีพมากกว่าการเรียนการสอนในวิชาพื้นฐานทั่วไป นอกจากนี้ ห้องเรียนควรมีความสะอาด มีแสงสว่างและอุณหภูมิที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน ไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก จำนวนชั่วโมงการฝึกภาคปฏิบัติ ควรมีอย่างเพียงพอทั้งในสถาบันและนอกสถาบัน โดยเน้นการฝึกจริงในการประกอบอาชีพ และควรเพิ่มจำนวนชั่วโมงในการฝึกภาคปฏิบัติให้มากขึ้นด้วย

LOCATION(S) : SWU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ศักรินทร์ ไม้เนื้อ. ประสิทธิผลการปราบปรามอาชญากรรมของตำรวจท่องเที่ยวใน

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินประสิทธิผลของการปฏิบัติตามแผนงาน การรักษาความปลอดภัยนักท่องเที่ยวที่ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บท ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540-2544) ของ กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาเฉพาะในปีท่องเที่ยวไทย พ.ศ. 2541-2542 (Amazing Thailand 1998-1999) ว่าบรรลุเป้าหมายหรือและอยู่ในระดับใด และเพื่อ ทราบสาเหตุที่ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุหรือไม่บรรลุเป้าหมาย และเพื่อค้นหาข้อคิด และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงมาตรการในการปราบปรามอาชญากรรม ที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว ในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาจากสถิติข้อมูล การปราบปรามจับกุมคดีที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่อยู่ในข่ายความผิดทั้ง 3 ประการที่เกิดขึ้นในเขต กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 ถึง วันที่ 1 กรกฎาคม 2542 เปรียบเทียบเป็นร้อยละ กับสถิติของอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2540 และรวบรวมข้อคิดเห็นส่วนตัวจากเจ้าหน้าที่ ตำรวจผู้ปฏิบัติงานปราบปรามอาชญากรรมที่เกี่ยวกับนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับโครงสร้างของหน่วยงาน บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และสถานที่ ตลอดจนสถิติข้อมูลที่เกี่ยวข้องนำมาศึกษาวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติการปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ที่มีผล กระทบต่อการปฏิบัติงานของกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ จากการศึกษาสถิติของผลในการปราบปรามอาชญากรรม และจับกุมผู้กระทำความผิดใน 3 กลุ่มคดี คือ 1) กลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ได้แก่ ความผิด ประเภช ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ ลักพาตัวเรียกค่าไถ่ วางเพลิง 2) กลุ่มคดีความผิด ต่อชีวิต ร่างกายและเพศ ได้แก่ความผิดประเภช ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ฆ่าผู้อื่นโดยไม่มีเจตนา ทำให้ตายโดยประมาท พยายามฆ่า ทำร้ายร่างกาย ข่มขืนกระทำชำเรา กระทำอนาจาร 3) กลุ่มคดี ประทุษร้ายต่อทรัพย์ ได้แก่ความผิดประเภชลักทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ครอบ ทรัพย์ ถู โกงทรัพย์ ยักยอกทรัพย์ ทำให้เสียทรัพย์ ริดเอาทรัพย์ รับรองโจร ซึ่งกรมตำรวจโดย สำนักงานแผนงานและงบประมาณได้กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจใน ด้านการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวไว้ใน แผนแม่บทกรมตำรวจ ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2540- 2544) ดังนี้ 1) เพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวให้สูงขึ้น 2) ลดอัตรา การเกิดอาชญากรรมแก่นักท่องเที่ยวในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว 3) ลดอัตราการร้องเรียนของ นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกลุ่มหรือนุคคลที่ก่อปัญหาความเดือดร้อนรำคาญ และเอารัดเอาเปรียบในการ

เสนอขายสินค้าและบริการแก่นักท่องเที่ยว โดยเป็นความรับผิดชอบโดยตรงของกองกำกับการ 2 กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ที่ต้องให้ความคุ้มครอง ดูแล ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการศึกษาดังนี้ ระดับประสิทธิผลในการปราบปรามอาชญากรรมที่คนร้ายกระทำความผิดต่อนักท่องเที่ยวในกลุ่มคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำถึงต่ำมาก ส่วนระดับประสิทธิผลในการปราบปรามอาชญากรรมในกลุ่มความผิดต่อชีวิต ร่างกาย และเพศอยู่ในระดับที่สูงค่อนข้างมากถึงสูงมาก และระดับประสิทธิผลในการปราบปรามอาชญากรรมในกลุ่มคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินอยู่ในระดับต่ำมากถึงปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนบุคลากรงบประมาณ สถานที่ตั้งที่ทำการ วัสดุอุปกรณ์/เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะที่ใช้ในการปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการปราบปรามอาชญากรรม ก็เป็นสาเหตุที่มีผลกระทบต่อประสิทธิผลในการปราบปรามอาชญากรรมด้วย จากการวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ว่า การปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานครในส่วนของคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญและกลุ่มคดีการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ยังไม่สามารถดำเนินการได้บรรลุตามเป้าหมายที่กรมตำรวจได้ตั้งไว้ โดยเฉพาะในกลุ่มคดีการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินนั้นในแต่ละปียังมีความแตกต่างกันมากในตัวเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลในการปราบปรามอาชญากรรมอาจเกิดจากปัจจัยต่างๆ ที่ไม่มีความแน่นอนก็ได้ สำหรับในกลุ่มคดีความผิดต่อชีวิต ร่างกาย และเพศ ที่สามารถจับกุมและปราบปรามที่ได้ผลอยู่ในระดับที่สูงค่อนข้างมากนั้น แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ท่องเที่ยวมีความสามารถในการปราบปราม ในส่วนของการร้องเรียนของนักท่องเที่ยวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครเกี่ยวกับการถูกหลอกลวงให้ซื้ออัญมณีพบว่า ผลทางสถิติที่นักท่องเที่ยวแจ้งว่าถูกหลอกลวงให้ซื้ออัญมณีมีแนวโน้มที่จะลดลง แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุตามเป้าหมายที่กรมตำรวจกำหนดไว้

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยไว้ดังนี้ ควรมีการเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจในส่วนกองกำกับการ 2 กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวให้มากขึ้น โดยอาจใช้วิธีการประสานงานระหว่างหน่วยงานของตำรวจหน่วยอื่นๆ เพื่อขอยืมตัวหรือจัดสรรหรือแต่งตั้งบุคลากรของหน่วยงานพื้นที่ว่าง หรือมีความจำเป็นน้อยให้มาช่วยปฏิบัติราชการในส่วนที่ขาดแคลนหรือมีความสำคัญก่อน และควรจัดให้มีการเพิ่มทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ควรมีการปรับปรุงการบริหารงานในด้านการจัดสรรบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ตรงกับความสามารถและความถนัด ในด้านงบประมาณการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรจัดสรรงบประมาณให้กับกองบังคับการตำรวจท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะงบประมาณในส่วนเงินเดือน และการเพิ่มขึ้นเงินเดือนแก่ข้าราชการตำรวจในแต่ละปี เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ควรมีการแก้ไขปัญหาในเรื่องสถานที่ตั้งของกองกำกับการ 2 กองบังคับการตำรวจท่องเที่ยว ซึ่งปัจจุบันต้องเช่าอาคารสำนักงานของเอกชน ทำให้ขาดความแน่นอนในการมีที่ตั้งที่ทำการที่ถาวร

และสิ้นเปลืองงบประมาณในการเช่าอาคารจำนวนมาก ในด้านจำนวนวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจควรใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ อย่างถูกวิธีและทะนุถนอม นอกจากนี้ควรมีการควบคุมการใช้ยานพาหนะและปริมาณน้ำมันให้เป็นรูปธรรมมีความชัดเจนและสามารถยึดถือปฏิบัติได้ โดยควรจะมีการจัดทำสมุดควบคุมการใช้งานให้ผู้ใช้งสมุดบันทึกเวลาทั้งก่อนและหลังการใช้รถ และมีการเติมน้ำมันก็ควรที่จะมีการบันทึกโดยละเอียดและให้ตรงกับความเป็นจริง เพื่อเป็นการควบคุมให้ยานพาหนะที่จะนำออกใช้ในแต่ละครั้งนั้นเป็นการใช้งานในราชการจริงและสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

LOCATION(S) : RU LIBRARY

วิสุทธิ เลิศปิติวาณิชย์. การประเมินหลักสูตรมัธยมศึกษาทั่วไป (ต่างประเทศ) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตร ความเหมาะสมด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นที่ อาจารย์ วิทยากร ผู้เข้ารับการอบรม และสิ่งประกอบการเรียนการสอนในหลักสูตร ความเหมาะสม ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและผลผลิตที่ได้รับจากหลักสูตร โดยใช้ทฤษฎีแบบจำลองซีป (CIPP Model) ในการประเมิน มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม 5 ชุดคือ แบบประเมิน สำหรับผู้ดำเนินโครงการ แบบประเมินสำหรับวิทยากร แบบประเมินสำหรับผู้เข้ารับการฝึกอบรม แบบประเมินสำหรับผู้สำเร็จการฝึกอบรม แบบประเมินสำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการฝึกอบรม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.93 .92 .97 .98 และ .93 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 260 คน ประกอบด้วย ผู้ดำเนินโครงการ 15 คน วิทยากร 9 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรม 124 คน จาก สถาบันอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 6 แห่ง ผู้สำเร็จการฝึกอบรม 79 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการฝึกอบรม 33 คน การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ จากการประเมินบริบท (Context evaluation) พบว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในระดับมาก โดย วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจตกต่ำในปัจจุบัน จึงต้องมีการ ส่งเสริมให้มัธยมศึกษา ตลอดจนนิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรม ไทยและช่วยกันผดุงรักษามรดกทางวัตถุและสถานที่ของชาติไว้ และสามารถปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยว ในประเทศและนักท่องเที่ยวต่างประเทศได้ถูกวิธี เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและ ต้องการที่จะกลับมาท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีอาชีพและเป็นการ นำเงินตราเข้าประเทศอีกด้วย สำหรับเนื้อหาของหลักสูตรนั้นมีความสอดคล้องกับความต้องการ ของสังคมและความต้องการของผู้เรียน รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก โครงสร้างของหลักสูตรซึ่งแบ่งเป็น 5 ภาค พบว่า ภาคความรู้ทางวิชาการ ภาคความรู้เฉพาะอาชีพ ภาคความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ในภาพรวมส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสม ในขณะที่ภาคการศึกษานอกสถานที่และภาคความรู้ภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เห็นว่าเวลายังน้อยเกินไป

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (input evaluation) พบว่าการประเมินด้านวิทยากรนั้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยผู้เข้ารับการประเมินและผู้สำเร็จการฝึกอบรมให้ข้อเสนอแนะ

ว่า วิทยากรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในวิชาที่สอน ซึ่งในประเด็นนี้พอ อนุมานได้ 2 กรณีคือ วิทยากรที่ให้ความรู้ส่วนใหญ่เป็นวิทยากรจากภายนอกซึ่งสถาบันแต่ละแห่ง เชิญมาเป็นวิทยากรเฉพาะวิชา ยกเว้นวิทยากรในภาคความรู้ภาษาต่างประเทศที่แต่ละสถาบันมักมี อาจารย์ประจำอยู่แล้ว และวิทยากรเหล่านี้จะมีหน้าที่ประจำอยู่แล้วในภาครัฐหรือนักธุรกิจ ใน ภาคเอกชนด้านการท่องเที่ยว บางครั้งเมื่อเชิญวิทยากรประจำเหล่านี้ไม่ได้ก็ต้องเชิญวิทยากรท่าน อื่นทดแทน ซึ่งอาจไม่มีความชำนาญหรือประสบการณ์สูงเท่า นอกจากนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มี พื้นฐานการศึกษาสูง มีความถนัดหรือมีประสบการณ์ตรงกับบางที่เรียน จึงมองว่าวิทยากรนั้นมีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่ไม่เหมาะสม และจากการประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมพบ ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะจากผู้ดำเนินโครงการและวิทยากรว่าควรมีการ คัดเลือกผู้ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้พื้นฐานเพียงพอต่อการเข้าอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

การประเมินกระบวนการ (process evaluation) พบว่าการเตรียมการหลักสูตรใน ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า การจัดเตรียมเอกสาร/ คู่มือชี้แจงของหลักสูตร เอกสารประกอบการบรรยายและการบริการห้องสมุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับปานกลาง ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สำเร็จการฝึกอบรมที่ว่า ควร มีเอกสารประกอบการเรียนในทุกรายวิชา เอกสารประกอบการเรียนควรแจกล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วัน และควรมีเอกสารที่เป็นภาษาต่างประเทศตามโปรแกรมภาษาที่เลือกเรียน ด้านการจัดการเรียน การสอน ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก แต่การจัดให้มีการสัมมนาในระหว่างการเรียนรู้ การสอนมีค่าเฉลี่ยเกินระดับปานกลางเล็กน้อย ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้สำเร็จการฝึกอบรมที่ว่าควรให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนด้าน เทคนิคและวิธีสอนของวิทยากรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่ในรายชื่อ “การ สอนเปิดโอกาสให้ค้นคว้าด้วยตนเองและสามารถนำเสนอความรู้รวมทั้งวิเคราะห์วิจารณ์” มีค่า เฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สำเร็จการฝึกอบรมได้เสนอแนะว่า ควรมีกิจกรรม เสริมนอกเหนือจากบรรยาย ในด้านการวัดผลในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้มี ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมและผู้สำเร็จการฝึกอบรมว่า การวัดผลควรกระทำใน ทุกๆ รายวิชาที่เรียน ในด้านความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและด้านภาษาต่างประเทศ การวัดผล ควรมีการสอบปฏิบัติจริงในสถานที่จริง นอกจากนี้วิธีการทดสอบ เวลาที่ใช้ในการทดสอบ และ เกณฑ์การให้คะแนนควรเป็นมาตรฐานเดียวกันทุกกลุ่ม ทุกห้อง และผู้สำเร็จการฝึกอบรมควรมี โอกาสฝึกงานจริงกับบริษัทการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มประสบการณ์ อีกทั้งยังเป็นช่องทางไปสู่การ ประกอบอาชีพในอนาคต โดยอาจถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรหรือการวัดผลก็ได้ ผู้ดำเนิน โครงการหรือคณะกรรมการวัดผลควรมีการประชุมเพื่อวางแผนเกณฑ์การตัดสินในการวัดผลให้อยู่ใน ระดับที่ใกล้เคียงกันที่สุด เพื่อให้ผู้ถูกทดสอบรู้สึกว่าการวัดผลนั้นมีความยุติธรรม

การประเมินผลผลิต (product evaluation) พบว่าด้านคุณลักษณะทั่วไป มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความหนักแน่น มั่นคงในอารมณ์ และความรับผิดชอบต่อสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับท้ายสุด ซึ่งทั้งสองข้อนี้ถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของ มัคคุเทศก์ สถาบันที่ให้การอบรมจึงควรปลูกฝังให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีทัศนคติในสองข้อนี้ ด้วย ซึ่งตรงกับข้อเสนอแนะของผู้สำเร็จการฝึกอบรมที่ให้สถาบันจัดอบรมผู้เรียนให้มีจิตใจของการบริการ นึกถึงส่วนรวมเป็นสำคัญและเน้นจรรยาบรรณของมัคคุเทศก์เป็นหลัก ด้านคุณลักษณะทาง ด้านปฏิบัติงานในหน้าที่มีความเหมาะสมในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ ความรู้ความสามารถในด้านระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความสามารถในการตัดสินใจ การวางแผน และความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับท้ายสุด สำหรับความสามารถในการตัดสินใจ การวางแผนเป็นทักษะของการบริหารที่ผู้สำเร็จการฝึกอบรมสามารถศึกษาได้จากตำรา การบริหารทั่วไปและจากประสบการณ์การทำงาน ส่วนระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นทักษะโดยตรงที่มัคคุเทศก์ควรมีความเชี่ยวชาญแต่แรก ดังนั้นสถาบันที่จัด อบรมจึงควรเน้นทักษะสองด้านนี้ให้มาก โดยเฉพาะการใช้ภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่มก็ได้เสนอแนะไว้ว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมควรมีพื้นฐานภาษา ต่างประเทศพอที่จะเข้ารับการฝึกอบรมได้ และในการฝึกอบรมควรเพิ่มเวลาสำหรับการอบรมใน ด้านนี้ เนื้อหาต้องสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานจริงได้ และวิธีการฝึกอบรมก็ควรเน้นการฝึกปฏิบัติจริงด้วย

LOCATION(S) : RU LIBRARY

กัลยา สมมาตย์. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวชายทะเลในเขตจังหวัด

เพชรบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชายทะเลในจังหวัดเพชรบุรีและแหล่งท่องเที่ยว พฤติกรรมการท่องเที่ยว ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว รวมทั้งเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อปัจจัยที่มีผลต่อการมาท่องเที่ยวโดยจำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ อาชีพ การศึกษา และภูมิสำเนาของนักท่องเที่ยว และเปรียบเทียบสภาพปัญหาและโอกาสทางการตลาดของแหล่งท่องเที่ยว การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบวิจัยคือ One-Shot Case Study มีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม เก็บข้อมูลในช่วงระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม-15 กันยายน 2541 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชายทะเลในจังหวัดเพชรบุรี 3 จุด คือ ชายหาดชะอำ ชายหาดปึกเตียน และหาดเจ้าสำราญ จำนวน 450 ตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) แล้ววิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว พฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยใช้ค่าร้อยละและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยว โดยใช้ค่าไค-สแควร์ ในการทดสอบ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ นักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 15-29 ปี สถานภาพเป็นโสด การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 3,500 บาท อาชีพนักเรียน นิสิต นักศึกษา และมีภูมิสำเนาอยู่ในภาคกลาง ลักษณะพฤติกรรมการท่องเที่ยวพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาเพื่อพักผ่อนหรือพักผ่อน กิจกรรมที่ทำระหว่างท่องเที่ยวคือ พักผ่อน นอนเล่น ฟังเพลง ในช่วงระยะเวลามากกว่า 6 เดือน จะมาเที่ยวเพชรบุรี 1 ครั้ง โดยใช้เวลาพักผ่อนเฉลี่ย 1-2 คืน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรวมค่าใช้จ่าย ค่าที่พัก และค่าเดินทางอยู่ในช่วง 500-1,499 บาทต่อการมาเที่ยวแต่ละครั้ง สำหรับค่าใช้จ่ายในการซื้อของฝากของที่ระลึกต่อคนต่อครั้งต่ำกว่า 500 บาท อำนาจในการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยวจะมีระดับใกล้เคียงกัน โดยครอบครัวมีส่วนร่วมตัดสินใจด้วยตนเอง และเพื่อนฝูงมีส่วนร่วมลักษณะการเดินทางไปท่องเที่ยว ส่วนใหญ่จะไปด้วยตนเอง บุคคลที่ไปท่องเที่ยวด้วยคือ กลุ่มคนเฉพาะครอบครัว โดยใช้รถยนต์ส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีข้อมูลข่าวสารเพียงพอแล้ว ส่วนกลุ่มที่ยังไม่มีข้อมูลข่าวสาร ต้องการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวเป็นหลัก สิ่งที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างรับทราบข้อมูลมากที่สุดคือ สื่อบุคคลประเภทเพื่อน ในการเดินทางมาท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะพักแรมที่บังกะโลและรับประทานอาหารจากร้านอาหาร สำหรับเหตุผลที่ทำให้ตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวชายทะเลในจังหวัดเพชรบุรีคือ เคยไปเที่ยวมาแล้วประทับใจ โดยสิ่งจูงใจที่ทำให้ตัดสินใจมาเที่ยวเพชรบุรีคือ ชายทะเลสะอาด สวยงามและการขนส่ง

สะดวก ในการมาครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีความตั้งใจมาเที่ยวชายหาดชะอำมากที่สุด และหลังจากเดินทางมาเที่ยวแล้วกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รู้สึกพอใจ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางมาเที่ยวชายหาดในจังหวัดเพชรบุรี พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับพาหนะว่าการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวสะดวกสบายมาก มีรถโดยสารหลายประเภทเข้าถึง ปัจจัยด้านที่พักนั้นกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าที่พักแรมหาง่าย เพียงพอมากถึงมากที่สุด ส่วนราคาและบริการอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านร้านอาหารพบว่า ร้านอาหารหาง่ายมาก ส่วนความสะอาด ความหลากหลาย ราคา และคุณภาพของอาหารอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านสถานที่ท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสถานที่ท่องเที่ยวสะอาดสวยงามมาก ส่วนความปลอดภัยและความเหมาะสมของสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยด้านของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมืองกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับปานกลางในเรื่องราคา คุณภาพและทำเลที่ทำให้นักท่องเที่ยวแวะซื้อได้สะดวก ส่วนปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสารกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางต่อความชัดเจนในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว การบริการของศูนย์บริการการท่องเที่ยวและอสังหาริมทรัพย์ของคนในท้องถิ่น นอกจากนี้จากผลการศึกษาวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ เพศ อาชีพ การศึกษา และภูมิลำเนาแตกต่างกันให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวไม่แตกต่างกัน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้และสถานภาพที่แตกต่างกัน ให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยดังนี้ ควรมีแผนในการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติอย่างจริงจังมากขึ้น เนื่องจากธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้สร้างอาชีพให้กับแต่ละท้องถิ่นได้ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น ททท. จังหวัด ภาคเอกชน รวมถึงคนในชุมชนควรร่วมมือกันในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับการท่องเที่ยวหรือกำหนดมาตรการต่างๆ เพื่อที่จะอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวให้คงสภาพที่ดี ควรส่งเสริมแผนการตลาดที่กระตุ้นให้กลุ่มคนที่มีรายได้น้อย ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความสามารถ และต้องการซื้อ หรือรับบริการการท่องเที่ยว ได้มีโอกาสในการท่องเที่ยวมากขึ้น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรประสานงานกับตำรวจแห่งชาติ หรือตำรวจท่องเที่ยวในการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว ส่วนทางสถานที่ท่องเที่ยวควรปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดี มีความปลอดภัย รวมทั้งมีการแจ้งข่าวสารต่างๆ แก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจและรู้สึกดีต่อสถานที่ท่องเที่ยวมากขึ้น หน่วยงานของรัฐและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรมีการประสาน สร้างความเข้าใจอันดีระหว่างคนในชุมชนหรือท้องถิ่นด้วย เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการบริหารจัดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ดี และเป็นการป้องกันแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมด้วย นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐควรมีการอบรมหรือให้ความรู้กับสื่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นเรื่องแหล่งท่องเที่ยว การเดินทาง หรือสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว และ

ควรส่งเสริมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชนให้มากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้แต่ละจังหวัดมีศูนย์ข้อมูล
การท่องเที่ยวเพื่อให้รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นแก่นักท่องเที่ยวให้มากขึ้น

LOCATION(S) : RU LIBRARY

นิติ นาชิต. การประเมินการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ.

2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2544.

การประเมินการใช้หลักสูตรครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว และศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยวในวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว สังกัดกรมอาชีวศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาในวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว สังกัดกรมอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2543 จำนวนทั้งสิ้น 30, 30 และ 131 คน ตามลำดับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว จำนวน 3 ฉบับ

ผลการศึกษาได้ดังนี้คือ 1) สภาพการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ. 2540 (เพิ่มเติม พ.ศ. 2541) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว ผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นในด้านการบริหารหลักสูตรว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด 3 ด้าน คือ ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล 2) การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรฯ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นในด้านการบริหารหลักสูตรว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และกลุ่มสุดท้ายคือนักศึกษามีความคิดเห็นในด้านการบริหารหลักสูตรว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล นักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้คือ 1) ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร ด้านการบริหารหลักสูตร ควรมีการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในการจัดทำแผนการสอนของอาจารย์ผู้สอนและรวมถึงช่วยปรับปรุงแก้ไขด้วย ควรมีการจัดอบรมสัมมนาหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ทางวิชาการแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรในสถานศึกษา ก่อนที่จะนำหลักสูตรใหม่มาใช้ทุกครั้ง ควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอนให้

มากยิ่งขึ้น เพื่อช่วยพัฒนาการเรียนการสอน เช่น การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการผลิตสื่อ จัดหาสื่อที่ทันสมัย และสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดทำแผนการสอนของ อาจารย์ผู้สอน และควรจัดหาอุปกรณ์ครุภัณฑ์การเรียนการสอน ควรมีการจัดหาไว้ให้เพียงพอ กับความต้องการ และสำหรับเรื่องแหล่งฝึกงาน ควรแสวงหาความร่วมมือกับสถานประกอบการใน การส่งนักศึกษาไปฝึกงานให้มากขึ้น 2) ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์ผู้สอนด้านการบริหาร หลักสูตร ควรมีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อจัดทำแผนการสอนร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอน ภายในวิทยาลัยเดียวกัน หรือกลุ่มวิทยาลัยที่มีการเปิดสอนสาขาวิชาเดียวกัน อาจารย์ผู้สอนควรมี โอกาสในการศึกษาคู่ ศึกษาดูงาน หรือเข้ารับการอบรม หลักสูตรระยะสั้นให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเป็น การพัฒนาสมรรถภาพของบุคลากร ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ และควรเลือกสรรวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพการ จัดการเรียนการสอน และเพียงพอต่อความต้องการใช้ของนักศึกษา ในด้านการจัดกระบวนการ เรียนการสอน ควรจะมีการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก หรือเชิญวิทยากรเพื่อให้ความรู้ใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสถานศึกษาจะต้องสนับสนุนงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน และนักศึกษาด้วย และควรจะมีการ ใช้เทคนิคและวิธีการสอนที่หลากหลายรูปแบบ และต้องมีความชำนาญในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งควรมีการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ใน การเรียนการสอนด้วย และด้านการวัดและประเมินผล อาจารย์ผู้สอนควรมีการเชิญวิทยากรมาให้ ความรู้และทักษะในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับ ลักษณะเนื้อหาวิชาและนักศึกษา และควรชี้แจงข้อบกพร่องที่พบจากการประเมินให้นักศึกษาทราบ ทุกครั้ง เพื่อผู้เรียนจะได้นำข้อบกพร่องที่พบไปปรับปรุงให้ดีขึ้น และ 3) ข้อเสนอแนะสำหรับ นักศึกษาในด้านการบริหารหลักสูตร ควรมีส่วนร่วมในการเลือกสื่อการเรียนการสอน ตลอดจน บำรุงรักษาให้มีสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ และควรมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาและซ่อมแซมวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์การเรียนการสอนให้มีสภาพพร้อมใช้อยู่เสมอ ด้านการจัดกระบวนการเรียน การสอน ควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ ความรู้ด้านต่างๆ ด้วย และควรมีส่วนร่วมในการกำหนดรูปแบบวิธีสอนที่เหมาะสมกับนักศึกษา และลักษณะเนื้อหาวิชา ส่วนด้านการวัดและประเมินผลนั้น นักศึกษาควรจะพัฒนาปรับปรุงตนเอง ให้ดีขึ้น หลังจากได้ทราบผลการประเมินในแต่ละครั้ง

LOCATION(S) : KMITL LIBRARY

อุทัย ทักขิณธรรม. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยประชาชนในท้องถิ่น กรณีศึกษา :

หมู่บ้านคีรีวง ตำบลกำโลน อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม, 2542.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาถึงแนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและ
แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศึกษาด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของ
พื้นที่ศึกษา เพื่อทราบถึงสภาพปัจจุบันและปัญหาที่เกิดขึ้น และเพื่อศึกษาถึงวิธีการจัดการการ
ท่องเที่ยวเชิงนิเวศของประชาชนในท้องถิ่นที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน และนำมาวิเคราะห์เพื่อนำ
เสนอแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในพื้นที่ศึกษา

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ เจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติเขาลวก เจ้า
หน้าห้องค้การบริหารส่วนตำบลกำโลน สมาชิกชมรมการท่องเที่ยวอนุรักษ์บ้านคีรีวง สมาชิก
องค์กรชุมชนต่างๆ ในหมู่บ้านคีรีวง ประชาชนในหมู่บ้านคีรีวงที่ไม่ได้เป็นสมาชิกองค์กรชุมชนใด
ชุมชนหนึ่ง และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในหมู่บ้านคีรีวง ในการศึกษาถึงการจัดการการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศ เป็นการศึกษาถึงสภาพพื้นที่จริง โดยการสำรวจ และสัมภาษณ์ ประกอบกับการศึกษาจาก
ข้อมูลทุติยภูมิ เช่น เอกสาร แผนที่ เป็นต้น นำมาวิเคราะห์ถึงผลที่ได้รับจากการจัดการการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศโดยประชาชนในหมู่บ้านคีรีวง

ผลการศึกษาพบว่า เมื่อได้มีการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในหมู่บ้านคีรีวง และ
พื้นที่บางส่วนของอุทยานแห่งชาติเขาลวก ตามแนวทางของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยแล้ว
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสามารถลดปัญหาที่เกิดจากการท่องเที่ยวในรูปแบบประเพณีได้ในบางเรื่อง
เช่น ปัญหาอาชญากรรม ความเสื่อมของความประณีตทางศิลปะ เป็นต้น แต่มีบางปัญหาที่ยังคงอยู่
เช่น ความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว การบุกรุกที่สาธารณะประโยชน์ และการเปลี่ยนแปลง
วัฒนธรรมและประเพณี เป็นต้น นอกจากนั้นยังไม่สามารถหาข้อสรุปที่ชัดเจนได้ว่า การท่องเที่ยว
เชิงนิเวศจะสามารถรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติได้จริง และยังพบว่าการจัดการการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศนั้น ในทางปฏิบัติแล้วยากที่จะทำให้เป็นไปตามแนวคิดที่ได้กล่าวไว้ จึงได้นำผลจากการ
ศึกษาถึงปัญหาและสาเหตุของปัญหามาหาแนวทางในการแก้ปัญหาและนำเสนอรูปแบบการจัดการ
การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อที่จะให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดทั้งประชาชนในท้องถิ่นเองและนักท่องเที่ยว
ได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมาให้ความสนใจดูแลรักษาสภาพแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้การ
พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต่อไป

LOCATION(S) : KMITL LIBRARY

ศรัญญา จังธวานนท์. กลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดบนอินเทอร์เน็ตของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ใน

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2543.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกลยุทธ์ส่วน
ประสมการตลาดบนอินเทอร์เน็ต ระยะเวลาการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายการดำเนินงานของพาณิชย์
อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ ศึกษากิจกรรมใน
กลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดบนอินเทอร์เน็ต ที่พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการ
ท่องเที่ยวเลือกใช้ และเพื่อเสนอแนะแนวทางสำหรับการพัฒนากลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดบน
อินเทอร์เน็ตของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เข้าชม
เว็บไซต์

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากจำนวนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการ
ท่องเที่ยวจำนวน 95 เว็บไซต์ รวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการ การ
สังเกตการณ์ รวมทั้งมีการอ้างอิงถึงข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่างๆ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการ
แจกแจงค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการศึกษาพบว่า กลยุทธ์ส่วนประสมการตลาดบนอินเทอร์เน็ตมีผลต่อการเพิ่ม
จำนวนของผู้เข้าชมเว็บไซต์เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือกลยุทธ์ลักษณะเฉพาะ เช่นการบริการที่
ผู้ใช้สามารถเลือกรับข้อมูลข่าวสารได้เอง การบริการข้อมูลเฉพาะบุคคล เป็นต้น เนื่องจากเป็น
บริการพิเศษที่มีคุณค่าในสายตาของผู้ใช้ กลยุทธ์ สารสนเทศ เนื่องจากผู้ใช้บริการส่วนใหญ่ต้องการ
ข้อมูลการท่องเที่ยวที่สมบูรณ์ พร้อมทั้งความสะดวกในการติดต่อกลับเว็บไซต์ ระยะเวลา
ดำเนินการในรูปแบบบริษัท เนื่องจากความเชื่อถือว่าลูกค้าเก่าที่มีมายาวนานก่อนจะมีการสร้าง
เว็บไซต์ขึ้น และงบประมาณการลงทุนขึ้นต้น เนื่องจากการสร้างกลยุทธ์ต่างๆ ให้มีศักยภาพจำเป็น
ต้องอาศัยเงินลงทุน ส่วนกลยุทธ์กิจกรรมร่วมกลับส่งผลให้จำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ลดลง เนื่องจาก
ความไม่มั่นใจในความปลอดภัยในการติดต่อธุรกิจผ่านเว็บไซต์ และรวมทั้งระบบการชำระเงิน
ออนไลน์ ส่วนตัวแปรอื่นๆ คือกลยุทธ์การรวบรวม ระยะเวลาดำเนินงานบนเว็บไซต์และ
งบประมาณการประชาสัมพันธ์ไม่มีผลกระทบต่อจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์

ข้อเสนอแนะจากการศึกษามีดังนี้คือ การที่จะเพิ่มจำนวนผู้เข้าชมเว็บไซต์ใน
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นั้น จะต้องมีการรวมตัวกันในรูปแบบของ
พันธมิตรทางธุรกิจ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาเว็บไซต์ขึ้นเพียงเว็บไซต์เดียวให้เป็นศูนย์กลางกระจาย
ข้อมูลสู่ผู้บริโภค ควรมีการให้ข้อมูลรายละเอียดและเป้าหมายในการดำเนินงานเกี่ยวกับตัวบริษัท
รวมถึงการใช้ตรารับรองจากรัฐ หรือหน่วยงานที่ควบคุม เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ สร้างมูลค่าเพิ่มให้

กับเว็บไซต์ด้วยการให้บริการเฉพาะบุคคล การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารเฉพาะที่ลูกค้าต้องการ รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่คิดมูลค่า เช่น บริการดาวน์โหลดโปรแกรม และแจกอีเมลเป็นต้น สร้างความน่าเชื่อถือให้กับระบบธุรกรรมของกิจการ ด้วยการใชระบบธุรกรรมและธนาคารที่คนทั่วไปยอมรับ รวมถึงมีการชำระเงินวิธีอื่นๆ ให้เลือก เช่น การชำระด้วยเงินสด หรือการโอนผ่านธนาคาร ซึ่งเป็นทางเลือกที่จำเป็นสำหรับลูกค้าบางกลุ่มที่ไม่มั่นใจในความปลอดภัยของระบบ และกลุ่มที่ไม่มีเครดิตการ์ด

LOCATION(S) : KMITL LIBRARY

พิศุต สติธิประเสริฐกุล. การจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ของอำเภอปางมะผ้า จังหวัด

แม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของนโยบายและแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอปางมะผ้าที่ผ่านมาตั้งแต่ พ.ศ. 2530 ถึงปัจจุบัน เพื่อศึกษาถึงการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการการท่องเที่ยวในอำเภอปางมะผ้า และเพื่อแสวงหารูปแบบการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ของอำเภอปางมะผ้า โดยใช้แนวคิดนิเวศวิทยาการเมืองช่วยในการอธิบายบริบทของการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การไปสำรวจพื้นที่ การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตการณ์จากการประชุมต่างๆ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ในเชิงปฏิสัมพันธ์ (interactive approach) เพื่อทำความเข้าใจถึงการรับรู้และการให้ความหมายของคนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งจะมีผลในการกำหนดบทบาท หน้าที่ของคนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว ทั้งนี้ในการเก็บข้อมูลได้ดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม-มีนาคม 2542

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวใน 3 ระดับ ได้แก่ ระดับผู้วางนโยบายและแผน ระดับผู้ปฏิบัติการทั้งภาครัฐและเอกชน และระดับผู้ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยว ทั้งนี้ในระดับผู้ได้รับผลกระทบจากการท่องเที่ยวได้ทำการศึกษาใน 3 กลุ่มหมู่บ้าน เพื่อให้ครอบคลุมทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่ถูกพัฒนาแล้ว และพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวแต่ยังไม่ถูกพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว คือ กลุ่มบ้านถ้ำลอด-ผามอน-เมืองแพม ตำบลถ้ำลอด บ้านบ่อไร่-แม่ละนา-ชะป่าแห่น ตำบลปางมะผ้า และบ้านน้ำริน-แม่ต๋อง-ดงมะไฟ-แม่หลือ-บ้านสบโป่ง ตำบลสบป่อง ทั้งนี้ได้มีการจำแนกประชากรออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มผู้นำ กลุ่มแม่บ้านและกลุ่มนักเรียน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า พัฒนาการการท่องเที่ยวในอำเภอปางมะผ้าได้รับอิทธิพลจากการขยายตัวของการท่องเที่ยวในภาคเหนือของไทย และการส่งเสริมการท่องเที่ยวในปี 2530 ส่วนการเข้ามาสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวของประชาชนนั้นเป็นผลมาจากการปรับตัว ปรับแบบแผนการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรภายใต้อิทธิพลของนโยบายความมั่นคงซึ่งพยายามควบคุมและยุติการเคลื่อนย้ายของชาวไทยภูเขา เมื่อปัญหาความมั่นคงลดความรุนแรงลง นโยบายปราบปรามและส่งเสริมพืชทดแทนจึงเข้ามามีบทบาทแทน โดยระบบการเกษตรยังชีพถูกแทนที่การเกษตรเพื่อขาย ทำให้ชาวอำเภอปางมะผ้าต้องตกอยู่ภายใต้

อิทธิพลของระบบตลาดอย่างสิ้นเชิง ขณะเดียวกันนโยบายการอนุรักษ์ที่เริ่มมีอิทธิพลมากขึ้น เนื่องจากปัญหาความเสื่อมโทรมและร่อยหรอของทรัพยากร ชาวอำเภอปางมะผ้าในวันนี้จึงอยู่ในภาวะที่ต้องต่อสู้เอาตัวรอดในระบบเกษตรเพื่อขาย พร้อมไปกับการช่วงชิงพื้นที่ในการอธิบายแบบแผนการใช้ทรัพยากรอย่างอนุรักษ์ เพื่อความชอบธรรมในการดำรงอยู่ในพื้นที่และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้คือ จากการที่ภาครัฐใช้การท่องเที่ยวเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพ และลดการขยายตัวของเกษตรกรรม การท่องเที่ยวยังได้รับการขนานรับอย่างดีจากทั้งภาคเอกชนที่ขยายตัวมาจากจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดเชียงราย และจากภาคประชาชนที่กำลังประสบกับทางตันจากการเกษตรเพื่อขาย แต่จากบทเรียนการส่งเสริมการท่องเที่ยวในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ เมื่อพิจารณาภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของชาวอำเภอปางมะผ้า พบว่าการจัดการการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์นั้น จะต้องคำนึงถึงหลักคิด 3 ประการ คือ เห็นประโยชน์ของท้องถิ่นเป็นสำคัญ ไม่ใช่มองเพียงเม็ดเงินรวมที่ได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งผลประโยชน์ที่ได้อาจตกอยู่ในมือของคนบางกลุ่มเท่านั้น การท่องเที่ยวแนวธรรมชาตินิยมเป็นการท่องเที่ยวที่ใช้ทรัพยากรสูงมาก และเป็นทรัพยากรที่ใช้ร่วมกันกับการใช้เพื่อการดำรงชีวิตของชาวบ้าน จากการใช้เพื่อการเกษตรหรือการยังชีพมาเป็นการใช้เพื่อการท่องเที่ยว เมื่อการท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนแบ่งในการใช้ทรัพยากรจากชุมชน ประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวก็ต้องมีส่วนแบ่งกลับคืนสู่ชุมชนเช่นกัน โดยต้องคำนึงถึงส่วนแบ่งในสัดส่วนที่เป็นธรรมและการกระจายอย่างทั่วถึงด้วย เพิ่มพลังการต่อรองให้กับชุมชน หากต้องการให้การท่องเที่ยวได้ประโยชน์แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง การดำเนินการจากภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชนและนักวิชาการในการส่งเสริมการท่องเที่ยวจะต้องเป็นไปในลักษณะสนับสนุน ไม่ใช่สั่งการหรือคิดแทนให้อย่างเบ็ดเสร็จ แต่ต้องทำความเข้าใจกับผลกระทบทั้งทางด้านลบและด้านบวกของการท่องเที่ยว โดยนำเสนอบทเรียนทั้งที่ล้มเหลวและสำเร็จในหลายพื้นที่ให้ชุมชนได้รับรู้ หรืออาจสร้างโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนกันระหว่างชุมชนที่เข้าสู่การท่องเที่ยวมาก่อน เพื่อเรียนรู้ประสบการณ์ทำงานจากกันและกัน ภาคสนับสนุนที่มาจากภายนอกทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และนักวิชาการ จะต้องทำความเข้าใจโครงสร้างทางสังคม วัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนอย่างแท้จริง ไม่ใช่เพียงการถอดแบบจากชุมชนที่ประสบความสำเร็จมาสวมให้กับอีกชุมชนหนึ่ง หรือเร่งรัดสนับสนุน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของตนในการให้ได้ผลงาน เพราะโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่มีขึ้นใน ชุมชนหากไม่สอดคล้องกับวิถีของสังคม วัฒนธรรม และประเพณีของชุมชนแล้ว อาจก่อตั้งขึ้นได้แต่ยากที่จะดำเนินการต่อไปได้ บทบาทของภาคสนับสนุนจึงควรเป็นบทบาทของการช่วยวิเคราะห์ในภาพกว้างที่ต้องอาศัยความรู้แบบเชื่อมโยงจากระดับกว้างสู่ระดับชุมชน หรือช่วยสนับสนุนด้านวิชาการและเทคนิคต่างๆ ตลอดจนจัดสรรทรัพยากรจากภายนอกให้สอดคล้องและเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาที่ได้ประโยชน์แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง ไม่ละทิ้งฐานการเกษตร ท้องถิ่น

จำเป็นต้องเข้าร่วมกับการท่องเที่ยวโดยที่ละทิ้งฐานการผลิตด้านการเกษตรที่สามารถเลี้ยงชีพได้โดยตรง และต้องจัดการไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่าง 2 อาชีพนี้ ในแง่ของรายได้และการยอมรับของสังคม หรือหากรายได้ในภาคการท่องเที่ยวสูงกว่าภาคการเกษตรจะต้องมีมาตรการในการจัดสรรรายได้จากการท่องเที่ยวสู่ประชาชนโดยรวม เพื่อเฉลี่ยประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรร่วมกันโดยไม่ให้เกิดความแตกต่างกัน เพื่อมิให้ชุมชนตกอยู่ในภาวะพึ่งพิงเพียงการท่องเที่ยวแต่เพียงอย่างเดียว และการส่งเสริมอาชีพอื่นนั้นจะต้องกระทำอย่างครบวงจร ตั้งแต่ระบบการผลิตจนถึงการตลาดเพื่อมิให้ตกอยู่ในวังวนเดิมที่ผลิตได้แต่ขายไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อให้ชุมชนมีทางเลือกในการตัดสินใจ การเข้าร่วมในการท่องเที่ยวก็จะเป็นไปเพราะไร้หนทาง หรือเนื่องจากภาวะจนตรอกจนตกเป็นเบี้ยล่างของการเรียกร้องต้องการจากภาคอื่นในธุรกิจการท่องเที่ยว แนวคิดหลักทั้ง 3 ประการนี้ใช้เป็นพื้นฐานในการแสวงหารูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ คือ ต้องเริ่มจากการทำความเข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ในทุกภาคที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การร่วมกันกำหนดรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ โดยต้องมีกระบวนการให้ทุกภาคได้เข้าร่วมในการกำหนดรูปแบบได้อย่างเท่าเทียมกัน และท้ายที่สุดจึงเป็นการแบ่งบทบาทกันเพื่อเสริมจุดแข็งของแต่ละภาคในการจัดการท่องเที่ยว

LOCATION(S) : MU LIBRARY

สุภาพ บุญไชย...และคนอื่นๆ. การวิจัยการจัดการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม.

มหาสารคาม : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและส่งเสริมให้จังหวัดมหาสารคามเป็น จังหวัดที่มีความก้าวหน้าทางการท่องเที่ยว และเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคอีสานและ ประเทศอินโดจีน

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยมี เนื้อหา เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และการจัดการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาจังหวัด มหาสารคาม ซึ่งเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่าตามแบบวิธีของ Likert แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย เหมาะสมน้อยที่สุด และ ไม่เหมาะสม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรกเป็น ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชนชาวจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 126 คน และกลุ่มที่ 2 เป็นนักท่องเที่ยว ที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 336 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แบ่ง เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มข้าราชการ พ่อค้า และประชาชนชาวจังหวัด มหาสารคาม พบว่าเป็นเพศชายร้อยละ 46.8 เพศหญิงร้อยละ 53.2 ส่วนมากเป็นข้าราชการ รายได้ ต่อเดือนระหว่าง 10,000-20,000 บาท เคยพาครอบครัวไปท่องเที่ยวทุกภาคของประเทศไทย ระยะเวลาในการเดินทางไปท่องเที่ยวปีละ 1 ครั้ง และเห็นว่าการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อครอบครัวมาก ถ้าจังหวัดมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างจริงจังก็จะเป็นประโยชน์ต่อทุกคนในจังหวัด ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน 2540 พบว่าส่วนมากมาจากภาคอีสาน จำนวน 287 คน (ร้อยละ 85.4) ส่วนมากมีอาชีพรับราชการ รายได้ ต่อเดือนประมาณ 5,000-20,000 บาท มีอายุระหว่าง 18-28 ปี จำนวนสมาชิกในครอบครัวประมาณ 2-4 คน แหล่งที่นักท่องเที่ยวชอบไปเที่ยวทุกจังหวัดในประเทศไทยนั้นประเภทแหล่งท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติได้รับความนิยมมากที่สุด สำหรับข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการจัดการ ท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาจังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้าราชการ พ่อค้า และ ประชาชน มีข้อเสนอแนะดังนี้คือ ในการจัดการด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและดนตรีพื้นเมือง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาดำเนินการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่อย่างจริงจัง โดยอาศัยสื่อต่างๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และเอกสารเผยแพร่ ทั้งนี้ให้กระทำอย่างต่อเนื่อง ส่วนขนบธรรมเนียมประเพณี ที่ควรส่งเสริมคือ งานประเพณีบุญเบิกฟ้า งานบุญบั้งไฟ หมอลำ และคณะกลองยาว ควรจัดให้มี

ศูนย์กลางการจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมพื้นบ้าน และสินค้าทางการเกษตรที่ขึ้นชื่อของจังหวัด ในการจัดการด้านแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาตินั้นอาจทำได้โดยการพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สะดวก มีเจ้าหน้าที่ให้ความปลอดภัย แนะนำประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับลักษณะเด่นและสิ่งสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ รวมทั้งแนะนำให้นักท่องเที่ยวทุกคนช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรทุกชนิดที่มีในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ทางด้านโบราณวัตถุและโบราณสถาน ควรมีการบูรณะซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ดีขึ้น แต่คงลักษณะเดิมไว้ในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อการท่องเที่ยว ควรส่งเสริมในเรื่องการแต่งกายพื้นเมือง การฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ของรัฐ ธุรกิจท่องเที่ยว และอบรมประชาชนเกี่ยวกับการผลิตของที่ระลึกจำหน่าย รวมทั้งอบรมให้มีความซื่อตรง ซื่อสัตย์คือนักท่องเที่ยว ในการส่งเสริมและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว ควรปรับปรุงเส้นทางคมนาคมให้มีความสะดวก ปลอดภัย มีสถานที่พักผ่อนอย่างเพียงพอ ส่งเสริม พัฒนา ประชาสัมพันธ์ และจัดตั้งศูนย์กลางการท่องเที่ยวธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดและอำเภอต่างๆ ส่วนที่ 2 นักท่องเที่ยวมีข้อเสนอแนะดังนี้คือ ทางจังหวัดมหาสารคามควรจัดตั้งศูนย์บริการการท่องเที่ยว ให้มีมัลติเพล็กซ์บริการนำเที่ยวมีแหล่งขายสินค้าพื้นเมืองของที่ระลึก สินค้าทางการเกษตรที่เด่นๆ ของจังหวัด สินค้าอินโดจีน สินค้าพื้นเมืองของไทยทุกภาค และจัดให้มีตำรวจท่องเที่ยวเพื่อรักษาความสงบ ปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวด้วย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรริบดำเนินการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ให้อยู่ในสภาพที่นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบายและปลอดภัย ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่างๆ โดยเฉพาะแผ่นพับ แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดมหาสารคาม ควรจัดตั้งศูนย์กลางการท่องเที่ยว มีรถนำเที่ยวและมัลติเพล็กซ์นำเที่ยวบริการด้วย นอกจากนี้ตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ควรมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลรักษาความสะอาด จัดตั้งขยะ และมีห้องน้ำไว้บริการนักท่องเที่ยว และท้ายที่สุดคือ ควรจะดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในแง่มุมต่างๆ เช่น พฤติกรรมการบริโภคแหล่งท่องเที่ยวของประชาชนและผลกระทบที่เกิดจากการท่องเที่ยวของจังหวัด เป็นต้น

LOCATION(S): MSU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

: UBU LIBRARY

: ราชภัฏพิบูลสงคราม

ศิริพร สร้อยนาคนพงษ์. การพัฒนาและทดลองใช้คู่มือท่องเที่ยวโบราณสถานในเขตอุทยาน

ประวัติศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
สิ่งแวดล้อมศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างและพัฒนาคู่มือท่องเที่ยวโบราณสถานเชิง
อนุรักษ์ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งจะช่วยให้นักท่องเที่ยวมีความรู้
เพิ่มขึ้น และเพื่อประเมินผลการใช้คู่มือท่องเที่ยวโบราณสถานเชิงอนุรักษ์ในเขตอุทยาน
ประวัติศาสตร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือสำหรับการเก็บข้อมูล ดังนี้คือ 1) หนังสือคู่มือ
ท่องเที่ยวโบราณสถาน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) แบบทดสอบวัดความรู้จำนวน 15 ข้อ ซึ่งเป็น
แบบทดสอบชนิด 4 ตัวเลือกที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.77 ความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ซึ่งเป็น
แบบทดสอบที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานสำหรับงานวิจัย 3) แบบประเมินคุณภาพของผู้ทรงคุณวุฒิ
ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัว ส่วนประเมินคุณภาพของกลุ่มและความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือ โดยมี
เกณฑ์ที่ใช้คือ ดีมาก ดี พอใช้ ควรปรับปรุง และ 4) แบบประเมินคุณภาพสำหรับนักท่องเที่ยว
ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัว ส่วนประเมินคุณภาพของกลุ่มและความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือ โดยมี
เกณฑ์ที่ใช้คือ ดีมาก ดี ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่อง
คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Window โดยใช้ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้
สถิติ t-test

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชมโบราณสถานใน
เขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาที่มีความรู้ อ่านออกเขียนได้ จำนวน 60 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ลำดับขั้นตอนการสร้างและพัฒนา
คู่มือ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นขั้นเตรียมการสร้างคู่มือซึ่งออกแบบเนื้อหาให้
ครอบคลุมในพื้นที่ที่กำหนดไว้โดยมีเนื้อหาครอบคลุมประวัติ ลักษณะสำคัญ การประกอบพิธีและ
ความเสื่อมโทรมของโบราณสถาน และเนื้อหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ขั้นตอนที่ 2 นำไปพัฒนาโดยให้
ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมและแก้ไข หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้กับ
นักท่องเที่ยว 1 คน และ 5 คน ตามลำดับ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง ขั้นตอนที่ 3 นำคู่มือที่
สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้จริงกับนักท่องเที่ยวจำนวน 60 คน เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางความรู้
และประเมินผลความพึงพอใจของกลุ่ม กำหนดให้นักท่องเที่ยวใช้ประกอบการท่องเที่ยวใน
สถานที่จริง จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแสดงด้วยจำนวนค่าร้อยละ ฐานนิยม และใช้สถิติ
ทดสอบคือ t-test สำหรับผลการทดลองเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการใช้คู่มือ พบว่าคู่มือท่องเที่ยว
โบราณสถานในเขตอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาสามารถนำไปใช้ประกอบการ

ห้องเที่ยวในพื้นที่อุทยานได้เป็นอย่างดี เนื่องจากได้ผ่านการตรวจแก้ไขประเมินคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาทุกขั้นตอนและผลอยู่ในระดับดี คะแนนที่ได้จากการประเมินความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างพบว่ามีความพึงพอใจในระดับมาก และมีคะแนนสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนหลังการใช้คู่มือห้องเที่ยวโบราณสถานมากกว่าก่อนการใช้คู่มืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวมีความรู้เพิ่มมากขึ้นหลังจากอ่านคู่มือซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สำหรับการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ใช้คู่มือห้องเที่ยวโบราณสถาน พบว่าส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวเห็นว่าเป็นคู่มือที่น่าสนใจ ต้องการให้มีคู่มือห้องเที่ยวโบราณสถานเชิงอนุรักษ์ในทุกๆ สถานที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทโบราณสถาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้มีจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์แหล่งโบราณสถาน และควรจะพัฒนาให้มีแบบภาษาสากลควบคู่กันไปด้วย

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้คือ หากจะมีการนำคู่มือห้องเที่ยวโบราณสถานฉบับนี้ไปใช้ ควรจะนำเอาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงที่นักท่องเที่ยวได้เสนอมาปรับปรุงแก้ไขให้คู่มือมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในส่วนของเนื้อหาควรตัดทอนให้กระชับมากขึ้นแต่คงเนื้อหาเดิมไว้เพื่อไม่ให้เนื้อหายืดเยื้อเกินไป เนื่องจากในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่มีพื้นที่ขนาดกว้างใหญ่ และมีสถานที่สำคัญต่อประวัติศาสตร์ของชาติอยู่มาก ดังนั้นก่อนการสร้างคู่มือจึงควรศึกษาเนื้อหาหลายๆ ด้านเพื่อนำมาอ้างอิงให้ตรงกัน มิฉะนั้นจะทำให้ประวัติศาสตร์ผิดไปจากความเป็นจริง และท้ายที่สุดคือ ควรมีการเน้นเนื้อหาในเชิงอนุรักษ์ให้มากขึ้น บอกถึงสาเหตุที่สามารถทำให้โบราณสถานเสียหายได้ จะมีวิธีป้องกันแก้ไขและหลีกเลี่ยงอย่างไร เพื่อปลูกจิตสำนึกให้นักท่องเที่ยวมีความตระหนักในการอนุรักษ์และสามารถมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์โบราณสถาน

LOCATION(S) : MU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

อรนุช โชติวิทยานันท์. การพัฒนาระบบการสืบค้นสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวบน World Wide Web. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการระบบสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้เหมาะสมกับการนำเสนอบน World Wide Web และเพื่อพัฒนาโปรแกรมในการสืบค้นสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวบน World Wide Web ในรูปแบบกราฟฟิคยูสเซอร์อินเตอร์เฟซ (Graphic User Interface : GUI) ด้วยสถาปัตยกรรมแบบ Three-Tiered architecture โดยใช้ Oracle 7.3.4.0.0TM Server เป็นระบบการจัดการฐานข้อมูล ส่วน Application Server ใช้ Developer/2000TM 2.1 Server และ Oracle Web ServerTM 2.1 บนระบบปฏิบัติการ Windows NT 4.0 server ส่วนของ Client ใช้ Internet Explorer 4.0 เป็นเว็บเบราว์เซอร์ โปรแกรม Plug-In ใช้ Java Plug-InTM 1.1.1 บนระบบปฏิบัติการ Windows 95

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวของกองสารสนเทศ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) เครื่องคอมพิวเตอร์เซิร์ฟเวอร์ซึ่งประกอบด้วยฮาร์ดแวร์ที่มีหน่วยประมวลผลกลาง (CPU) Pentium 166 หรือมากกว่า มีหน่วยความจำ (RAM) 64 เมกะไบต์ขึ้นไป มีฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk) อย่างน้อย 1.7 กิกะไบต์ และจอภาพสีขนาด 14 นิ้ว SVGA นอกจากนี้ยังมีซอฟต์แวร์ที่มีระบบปฏิบัติการ Windows NT 4.0 Server มี RDBMS : Oracle 7.3.4.0.0TM server มี Application Server ซึ่งเป็น Web Server : Oracle Web ServerTM 2.1 และ Forms Server : Oracle Developer/2000TM 2.1 server 2) เครื่อง Workstation ซึ่งประกอบด้วยฮาร์ดแวร์ที่มีหน่วยประมวลผลกลาง (CPU) Pentium 100 หรือมากกว่า มีหน่วยความจำ (RAM) 82 เมกะไบต์ขึ้นไป มีฮาร์ดดิสก์ (Hard Disk) อย่างน้อย 100 เมกะไบต์ขึ้นไป และจอภาพสีขนาด 14 นิ้ว SVGA นอกจากนี้ยังมีซอฟต์แวร์ที่มีระบบปฏิบัติการ : Windows 95 มี Web Browser : Internet Explorer 4.0 มี Plug-In : JavaTM Plug-in 1.1.1 และท้ายที่สุดคือ 3) อุปกรณ์เชื่อมต่อเครือข่าย 32 bit PCI 10 Mbps Ethernet Adapter

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ที่มีความคุ้นเคยกับระบบสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ นักวิเคราะห์และออกแบบระบบ พนักงานคอมพิวเตอร์และเจ้าหน้าที่คีย์ข้อมูลจำนวน 15 คน ซึ่งประชากรกลุ่มตัวอย่างนี้ทำหน้าที่ในการประเมินประสิทธิภาพของโปรแกรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับผู้ใช้ (User Interface)

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ผลการศึกษาและวิเคราะห์ระบบแบ่งเป็น ส่วนที่ 1 ฐานข้อมูล พบว่าเป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริการท่องเที่ยวและสามารถนำมาพัฒนาระบบต่อไปได้ โดยแบ่งเป็นแฟ้มข้อมูล (Table) จำนวน 14 แฟ้ม แฟ้มข้อมูลประเภท

อ้างอิง (Reference Table) จำนวน 7 แฟ้ม และแฟ้มข้อมูลที่สร้างเพิ่มเติมขึ้นภายหลัง จำนวน 1 แฟ้ม ได้แก่ ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว สถานที่พัก 1 และ 2 ภัตตาคารร้านอาหาร สถานบันเทิง ร้านขายของที่ระลึก ธนาคารและสถานที่แลกเปลี่ยนเงิน สำนักงานททท.ในประเทศ สนามกอล์ฟ บริษัทรถเช่า สายการบิน สถานทูตและกงสุล บริษัทนำเที่ยว งานเทศกาล ข้อมูลจังหวัด และข้อมูลอ้างอิงต่างๆ ที่เกี่ยวกับรหัสประเภทที่พัก ตารางประเทศ ตารางรหัสประเภทสถานบันเทิง ตารางรหัสประเภทสินค้าหัตถกรรม ตารางอำเภอ ตารางภาคและตารางรหัสประเภทแหล่งท่องเที่ยว ส่วนที่ 2 ระบบอินเทอร์เน็ต เว็บเพจของททท. พบว่าเป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยและสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการบริการท่องเที่ยวโดยแบ่งเป็นหัวข้อคร่าวๆ ได้แก่ Welcome to land of smiles Thing to see & do Advice for visitor Planning your trip. Festivals & event Thai food Shopping Province guide Tourism Authority of Thailand. สำหรับการพัฒนโปรแกรมต้นแบบ พบว่าต้นแบบโปรแกรมที่พัฒนาครั้งนี้เป็นการนำสถาปัตยกรรม Three-tiered architecture มาใช้ในการพัฒนา โดยจำลองเครื่อง server บนระบบปฏิบัติการ Windows NT 4.0 server ส่วน Database Server ใช้ Oracle 7.3.4.0.0TM Server และ Application Server ใช้ Oracle Web ServerTM 2.1 เป็น Web Server และ Oracle Developer/2000TM 2.1 Server เป็น Forms Server สำหรับเครื่อง Workstation ใช้ Internet Explorer 4.0 บนระบบปฏิบัติการ Windows 95 และเพื่อให้เบราว์เซอร์สามารถใช้ Java developer kit (JDK) 1.1 ได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพจึงได้ติดตั้งโปรแกรม JavaTM Plug-in 1.1.1 ลงบนเครื่อง Workstation ด้วย โปรแกรมต้นแบบที่พัฒนาขึ้นนี้มีเนื้อหาของสารสนเทศที่นำเสนอ แบ่งเป็นหัวข้อได้ดังนี้คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นข้อมูลทั่วไป (General Information) ซึ่งมีหัวข้อย่อยหลายหัวข้อ ได้แก่ แผนที่ประเทศและข้อมูลจังหวัด สายการบิน สถานทูตและสถานกงสุล ธนาคาร บริการเช่ารถ บริการนำเที่ยวและสนามกอล์ฟ ส่วนที่สองเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ (Places of Interest) ประกอบด้วย สถานที่ท่องเที่ยว สถานที่พัก ภัตตาคาร ร้านอาหาร สถานบันเทิง และร้านขายของที่ระลึก ส่วนที่สามเป็นงานเทศกาล (festivals and events) และส่วนที่สี่คือสำนักงานททท. (TAT offices) สำหรับการประเมินผลต้นแบบโปรแกรม โดยใช้ผู้ที่มีความคุ้นเคยกับระบบสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยว เช่น นักวิเคราะห์และออกแบบระบบ พนักงานคอมพิวเตอร์และเจ้าหน้าที่ข้อมูลจำนวน 15 คน ทำการประเมินโปรแกรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อกับผู้ใช้ (User Interface) ด้วยคุณสมบัติดังนี้คือ ความสามารถในการเรียนรู้ระบบ ความสามารถในการปฏิบัติการของระบบ ความทนทานของระบบ ความสามารถในการกู้ระบบและความเหมาะสมของระบบ ทั้งนี้มีการแบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับคือ 1) ปรับปรุง 2) พอใช้ 3) ปานกลาง 4) ดี 5) ดีมาก จากการประเมินภาพรวมของระบบทั้งหมดนี้พบว่า ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือร้อยละ 60 ซึ่งจัดอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถเข้ากับการทำงานของผู้ใช้ได้ในระดับดี

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ไว้ว่า จากผลการวิจัยนี้ทำให้ได้ต้นแบบโปรแกรมสำหรับการสืบค้นระบบสารสนเทศทางด้านการท่องเที่ยวบน World Wide Web

ด้วยสถาปัตยกรรมแบบ Three-tiered โดยแยกส่วนที่เป็น User Interface Logic ออกมาจากเครื่อง Desktop client นำไปไว้บน Middle tier server หรือ Application Server ด้วยโปรแกรม Oracle Developer/2000™ 2.1 Server ซึ่งเป็นเครื่องมือหลักที่เจ้าหน้าที่ของกองสารสนเทศมีความคุ้นเคยในการพัฒนาโปรแกรมสำหรับใช้งานอยู่แล้ว ฉะนั้นการนำโปรแกรมที่มีอยู่เดิมหรือสร้างขึ้นใหม่เหล่านั้น deploy มาใช้บนระบบอินทราเน็ตในองค์กรหรืออินเทอร์เน็ตก็จะช่วยประหยัดเวลา แรงงาน ทรัพยากร และค่าใช้จ่ายต่อหน่วยงานเป็นอย่างมาก

LOCATION(S): MU LIBRARY

: MSU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ผาณิต บุญยวรรธนะ. รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการภาษาอังกฤษในธุรกิจการท่องเที่ยว.

เชียงใหม่ : ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สํารวจลักษณะปัญหาในการใช้ภาษาอังกฤษของบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อสํารวจลักษณะปัญหาที่นักท่องเที่ยวประสบในการใช้ภาษาอังกฤษติดต่อกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อสํารวจหาลักษณะของการใช้ภาษาอังกฤษ (functions) ที่จำเป็นในการติดต่อในธุรกิจการท่องเที่ยว และเพื่อนำข้อมูลที่ได้ทั้งสามประการข้างต้นไปประกอบข้อเสนอในการจัดทำหลักสูตรและตำราในการอบรมภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยว

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล 2 ชุด ประกอบด้วย ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามภาษาไทยเรื่อง ความต้องการภาษาอังกฤษในธุรกิจการท่องเที่ยว (เอกสารหมายเลข 1) จำนวน 300 ฉบับ ได้รับคืนมา 236 ฉบับ และชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามภาษาอังกฤษเรื่อง English for Tourism (เอกสารหมายเลข 2) จำนวน 90 ชุด

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่หนึ่งเป็นบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วยตำรวจท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดเชียงใหม่ นักอุตสาหกิจ พนักงานโรงแรม และเกสต์เฮาส์ในจังหวัดเชียงใหม่ แพทย์ และภูเก็ต พนักงานในบริษัทท่องเที่ยว พนักงานในร้านอาหาร และพนักงานในธนาคาร ซึ่งกลุ่มที่ 1 นี้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามชุด 1 กลุ่มที่สองเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 90 คน ซึ่งกลุ่มที่ 2 นี้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 2 ประกอบการสัมภาษณ์

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ความจำเป็นของภาษาอังกฤษต่อการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยว พบว่า บุคลากรทุกฝ่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเห็นความสำคัญในการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารกับชาวต่างชาติที่เดินทางมาใช้บริการ โดยตระหนักดีว่าหากตนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดีก็จะมีผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานในหน้าที่ของตน และพร้อมจะพัฒนาปรับปรุงความรู้ ความสามารถของตนเองตลอดเวลา แต่โอกาสที่จะได้รับการอบรมหลังจากเข้ามาปฏิบัติงานในหน้าที่แล้วมีน้อยมาก และจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวในส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ความจำเป็นในการที่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการท่องเที่ยว ควรจะมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดีนั้น ข้อมูลที่น่าสนใจคือ นักท่องเที่ยวประสบปัญหาในการติดต่อสื่อสารกับบุคลากรฝ่ายไทยมาก จนทำให้การเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยไม่ประทับใจเท่าที่ควร ดังนั้นบุคลากรที่จะมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้ธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทยประสบความสำเร็จในลักษณะยั่งยืนนั้น ยังต้องการการพัฒนา

ปรับปรุงความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารเป็นอย่างยิ่ง จึงสมควรที่รัฐบาลจะสนับสนุนและวางมาตรการในการเตรียมบุคลากรเหล่านี้ให้เห็นเด่นชัด โดยเฉพาะบุคลากรของรัฐที่ต้องทำงานเกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยวโดยตรง ทั้งนี้จะได้สอดคล้องกับภาครัฐที่ได้ให้ความสำคัญกับความรู้ภาษาอังกฤษของบุคลากรของตนอย่างสม่ำเสมอ และจัดสรรงบประมาณในการส่งเสริมพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน สำหรับทักษะในภาษาอังกฤษที่จำเป็นต้องพัฒนา พบว่าจากข้อมูลที่ได้รับทั้งจากบุคลากรฝ่ายไทยที่ต้องทำงานเกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติในธุรกิจการท่องเที่ยว และจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติแสดงให้เห็นว่า ทักษะในการพูดและการฟังจัดเป็นทักษะที่จำเป็นและมีความสำคัญยิ่งต่อประสิทธิภาพในการทำงานและต่อความสำเร็จในธุรกิจการท่องเที่ยว รวมทั้งสามารถก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีและความประทับใจต่อนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ดังนั้นในการฝึกอบรมเพื่อเตรียมบุคลากรหรือการให้การอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ภาษาอังกฤษ ควรมุ่งพัฒนาทักษะการพูดและการฟังเป็นสำคัญมากกว่าทักษะในการอ่านหรือเขียนซึ่งมีความจำเป็นน้อยกว่าและมีความจำกัดในการใช้ด้วย นอกจากนี้ยังมีข้อมูลในเอกสารอ้างอิงของททท.ที่แสดงว่า จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยเป็นชาวต่างชาติที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาของตนเอง ปัญหาความแตกต่างเรื่องสำเนียงในการออกเสียงภาษาอังกฤษจึงเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้เตรียมหลักสูตรในการอบรมบุคลากรต้องคำนึงถึงและเตรียมความพร้อม เพื่อให้บุคลากรที่ทำงานด้านนี้มีความคุ้นเคยกับภาษาอังกฤษที่มีสำเนียงต่างๆ นอกเหนือจากสำเนียงอังกฤษและสำเนียงอเมริกัน ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางเสียงเหล่านี้แสดงถึงความเป็นจริงในการใช้ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาสากลที่มีความจำเป็นต่อการสื่อสารในยุคโลกาภิวัตน์เป็นอย่างยิ่ง สำหรับการเตรียมหลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับบุคลากรด้านธุรกิจท่องเที่ยว พบว่าลักษณะของตำรา อาจารย์ผู้สอน และวิธีการสอน ควรเป็นดังนี้คือ ในส่วนของตำรา ต้องไม่เน้นภาษาอังกฤษที่เป็นวิชาการหรือเป็นทางการมากเกินไป เพราะไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้และไม่ใช้ภาษาอังกฤษที่ปรากฏใช้กันจริงๆ ดังนั้นผู้จัดทำตำราควรมีประสบการณ์และเข้าใจลักษณะและรูปแบบภาษาอังกฤษที่ใช้จริงในการทำงานด้านนี้ ในส่วนของอาจารย์ผู้สอน ควรจะเป็นผู้ที่คุ้นเคยและมีประสบการณ์การใช้ภาษาอังกฤษในวงการธุรกิจท่องเที่ยวจะได้รับรู้ถึงปัญหาและความรู้สึกของผู้เข้าอบรมและสามารถช่วยแก้ปัญหาได้ ในส่วนของวิธีการสอน อาจารย์ผู้สอนจะต้องลดบทบาทของตนเองจาก lecturer มาเป็นเพียง facilitator พยายามปรับห้องเรียนและบรรยากาศให้เป็น learner-centered classroom มากกว่า teacher-centered classroom หากทำได้ดังนี้บรรยากาศในห้องเรียนจะส่งผลให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น ซึ่งเป็นหัวใจของการสื่อสาร นอกจากนี้กิจกรรมในการเรียนควรมุ่งการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในการทำงาน ควรส่งเสริมให้มีการใช้ภาษาอังกฤษในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อสร้างให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ และในส่วนของความสำคัญของการทำความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน บุคลากรที่ทำงานเกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติควรได้รับการอบรมให้ตระหนัก

ถึงปัญหาอันอาจจะเกิดความแตกต่างด้านวัฒนธรรมด้วย แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าต้องเปลี่ยนความเป็นไทยให้เป็นสากลโดยสิ้นเชิงแต่ควรจะคงความมีเอกลักษณ์ของคนไทยที่เป็นสิ่งดีงามไว้ มีความภูมิใจและมีความรักในการเป็นคนไทยที่ทำหน้าที่ในอาชีพของตน

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

: ห้องสมุดศูนย์ข้อสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เดือนจิต เหมพงศ์พันธุ์. รายงานการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวใน
จังหวัดนครราชสีมา. นครราชสีมา : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันราชภัฏนครราชสีมา, 2539.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการ
ท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิ
แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ การศึกษา และสัญชาติ
และข้อมูลเฉพาะด้านซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการเดินทาง
ความชื่นชอบสถานที่ท่องเที่ยวเป็นพิเศษ วัตถุประสงค์ของการเดินทางสิ่งดึงดูดความสนใจ และ
การใช้บริการการท่องเที่ยว ส่วนตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวใน
จังหวัดนครราชสีมาในด้านต่างๆ ดังนี้คือ ด้านการคมนาคม ด้านที่พักแรม ด้านความปลอดภัยใน
ชีวิตและทรัพย์สิน ด้านความสะอาดและระเบียบวินัยของจังหวัด ด้านบริการต่างๆ และด้านการ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจาก
เอกสารที่เกี่ยวข้องด้วย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์โดยสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ
ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่า t-test และค่า Analysis of Variance

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังจังหวัด
นครราชสีมาซึ่งถูกสุ่มมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 435 คน โดยนักท่องเที่ยวได้เดินทางเข้ามาตาม
แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จำนวน 10 แหล่ง ได้แก่ บริเวณอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารีและย่านชุมชนในตัว
จังหวัด ปราสาทหินพนมวัน ศูนย์จำหน่ายเครื่องปั้นดินเผาด่านเกวียน อ.โชคชัย เขื่อนลำพระเพลิง
ปราสาทหินพิมาย ไทรงามและเขื่อนพิมาย แหล่งโบราณคดีบ้านธารปราสาท เขื่อนลำตะคอง
อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และวัดบ้านไร่ อ.ด่านขุนทด

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า
เป็นเพศชาย (ร้อยละ 64.5) เพศหญิง (ร้อยละ 35.5) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี การศึกษาส่วน
ใหญ่จบระดับปริญญาตรี รองลงมาต่ำกว่าระดับอนุปริญญา ส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ รองลงมา
เป็นพนักงานบริษัท นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่มิมีภูมิลำเนาอยู่ภาคกลาง รองลงมาเป็นภาคอีสาน
ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศสหรัฐอเมริกามากที่สุด รองลงมาคือ
ประเทศญี่ปุ่น สำหรับลักษณะของการเดินทาง พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักจะเดินทางโดยรถ
ยนต์ส่วนตัว (ร้อยละ 63.9) เดินทางเป็นกลุ่มเล็ก (2-10 คน) (ร้อยละ 52.9) พักค้างแรมประมาณ 1-3
วัน และส่วนใหญ่พักโรงแรม สำหรับกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชอบทำมากที่สุดเมื่อเดินทางมาจังหวัด
นครราชสีมา พบว่าอันดับที่ 1 คือ ชมโบราณสถาน รองลงมาคือ ซื้อของที่ระลึกและชิมอาหาร

พื้นเมือง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะมาท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมา (ร้อยละ 91.5) สำหรับสถานที่ที่นักท่องเที่ยวชอบและอยากไปท่องเที่ยว พบว่า ลำดับที่ 1 คือ ปราสาทหินพิมาย รองลงมาคือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และอนุสาวรีย์ท้าวสุรนารีตามลำดับ สำหรับภาพลักษณ์ของจังหวัดนครราชสีมาที่นักท่องเที่ยวไทยนึกถึงคือ ทานท้าวสุรนารี ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนึกถึง คือ ปราสาทหินพิมาย สำหรับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าด้านการคมนาคม ด้านที่พักแรม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอยู่ในระดับสูง ด้านระเบียบวินัยของจังหวัด ด้านบริการต่างๆ และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการทดสอบสมมติฐานพบว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศ อายุ การศึกษา รายได้ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกจากนี้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศมีความคิดเห็นต่อการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาไม่แตกต่างกันทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เช่นกัน

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ไว้สองประเด็นดังนี้คือ ข้อเสนอแนะที่มีต่อสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่เน้นมีป้ายบอกเส้นทางไม่เพียงพอ ที่จอดรถไม่สะดวก ห้องสุขาไม่ค่อยสะอาดและมีน้อย ร้านอาหารที่มีคุณภาพมีน้อย ที่พักผ่อนหย่อนใจของนักท่องเที่ยวมีน้อย และควรมีเจ้าหน้าที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับสถานที่สำคัญๆ ตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ส่วนข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนคือ ควรร่วมมือจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาอย่างต่อเนื่อง และรณรงค์ให้ประชาชนในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น โดยร่วมมือกันสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของจังหวัด เช่น การไม่เอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว ไม่ทำร้ายนักท่องเที่ยว การรักษาความสะอาดของท้องถิ่นให้ดูแลสวยงามและมีระเบียบวินัยนำท่องเที่ยว การรักษาทรัพยากรธรรมชาติให้อุดมสมบูรณ์เพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การรักษาวัฒนธรรมของท้องถิ่นให้คงอยู่คู่บ้านคู่เมืองตลอดไป

LOCATION(S): ห้องสมุดศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

กุลวรา สุวรรณพิมล...และคนอื่นๆ. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษความต้องการ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียง. ภูเก็ต : ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏภูเก็ต, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ สํารวจความต้องการ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว จำนวนวันที่มาท่องเที่ยว โรงแรมที่พัก และการบริการของบริษัทนำเที่ยวในการมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียง

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ในระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนกรกฎาคม 2540

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียง จำนวน 416 คน

ผลการวิจัยสามารถสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ในด้านแหล่งท่องเที่ยวพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 96.9 ต้องการมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ รองลงมาเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก สำหรับกิจกรรมที่ต้องการในระหว่างการท่องเที่ยวสูงสุดได้แก่ การท่องเที่ยวชายทะเลจังหวัดภูเก็ต รองลงมาต้องการไปท่องเที่ยวเกาะสิมิลัน และต่ำสุดคือ การเล่นคาสีโน (ถ้ามี) เที่ยวเดินป่า และล่องเรือแคนู ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวต้องการท่องเที่ยวโดยเน้นด้านธรรมชาติมากที่สุด ในด้านความต้องการและความคิดเห็นต่อจำนวนวันเวลาในการมาท่องเที่ยวจริง พบว่า นักท่องเที่ยวใช้เวลามาท่องเที่ยวประมาณ 5-6 วัน ในขณะที่จำนวนวันที่นักท่องเที่ยวต้องการโดยเฉลี่ย คือ 7-8 วัน ทั้งนี้ความต้องการจำนวนวันเวลาในการท่องเที่ยวขึ้นอยู่กับเพศ อายุ รายได้ การศึกษา ฯลฯ ซึ่งมีความต้องการที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียง พบว่า นักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นในระดับดีเกี่ยวกับความประทับใจในบรรยากาศและทัศนียภาพ รองลงมาคือ ความสะอาดและการรักษาสภาพแวดล้อมซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ ทั้งนี้ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานที่ที่จะแตกต่างกันตามอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และสถานภาพครอบครัว ในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตและบริเวณใกล้เคียง พบว่า สิ่งที่นักท่องเที่ยวต้องการมากที่สุดคือ การรักษาความสะอาดโดยมีถังขยะตั้งไว้เป็นจุด รองลงมาคือ ควรเพิ่มความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว และควรมีห้องน้ำสาธารณะมากกว่านี้ นอกจากนี้ควรมีการประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกจิตสำนึกนักท่องเที่ยวให้เห็นความสำคัญของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวให้ดีขึ้น และผู้ที่ให้บริการไม่ควรเอาเปรียบนักท่องเที่ยว สำหรับผลการวิเคราะห์ความต้องการ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อลักษณะที่พัก

และบริการของมัคคุเทศก์ โดยแยกเป็น ในด้านความต้องการแบบที่พักและบริการของบริษัท นำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พบว่านักท่องเที่ยวมีความต้องการพักตามบังกาโล/รีสอร์ท มากที่สุด (ร้อยละ 60) รองลงมาคือ โรงแรม แต่ความต้องการจะแตกต่างกันตามเพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา อาชีพ และสถานภาพของครอบครัว โดยความต้องการนี้อาจจะขึ้นอยู่กับบริการที่ต้องการ ความปลอดภัย งบประมาณที่มีจำกัดและการยอมรับของสังคม ในด้านความต้องการระดับโรงแรม พบว่า นักท่องเที่ยวมีความต้องการโรงแรมระดับสามดาวมากที่สุด เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ต้องการที่พักที่มีคุณภาพพอสมควร ไม่จำเป็นต้องหรูหรา มีบริการพอสมควร เพื่อมีเงินส่วนหนึ่งไว้ ใช้จ่ายในบริการด้านอื่นๆ ของการท่องเที่ยว ทั้งนี้ความต้องการจะแตกต่างกันตามเพศ อายุ รายได้ การศึกษา อาชีพ สถานภาพ โดยนักท่องเที่ยวที่ต้องการโรงแรมระดับ 4 ดาว หรือ 5 ดาว จะเป็นเพศ หญิง อายุ 47 ปีขึ้นไป มีรายได้มากกว่า 30,000 บาท มีอาชีพเป็นเจ้าของกิจการและมีสถานภาพ ครอบครัวเป็นหม้ายและมีลูกแล้ว ส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศหรือชาวไทยที่มีฐานะดีหรือเป็น นักธุรกิจที่มีชื่อเสียง มีรายได้ดี ในด้านความต้องการสถานที่ตั้งของโรงแรมนั้น ขึ้นอยู่กับอายุ รายได้ และอาชีพเป็นเกณฑ์สำคัญ โดยนักท่องเที่ยวอายุ 31-50 ปี มีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป มีอาชีพรับราชการและเจ้าของบริษัท ผู้ที่แต่งงานมีลูกแล้วจะต้องการโรงแรมที่ตั้งอยู่บริเวณ ชายทะเลมากกว่าที่พักแบบอื่นๆ ในด้านราคาห้องพัก นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความต้องการสูงสุดในระดับ 500-1,000 บาท แต่ผู้ที่มีอายุมาก ระดับการศึกษาสูง เป็นเจ้าของกิจการ สถานภาพเป็น หม้ายหรือแต่งงานมีลูก จะต้องการห้องพักในราคาสูงระดับ 1,500-2,000 บาท เพราะกลุ่มนี้มีอำนาจ ในการซื้อ ต้องการบริการในระดับที่ดี ต้องการความหรูหรา ปลอดภัย หรือการยอมรับนับถือของ สังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลต่อพฤติกรรมในการตัดสินใจใช้บริการ นักท่องเที่ยวเห็นว่าอัตราค่าที่พักมี ราคาเหมาะสมและราคาแพงอยู่ในอัตราใกล้เคียงกัน เพราะระดับราคาที่พักจะแตกต่างกันตาม สถานที่และระดับการให้บริการ ในด้านความต้องการจำนวนที่พัก พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มี ความคิดเห็นว่าจำนวนที่พักในจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพียงพอแล้ว ในด้านความคิดเห็นต่างๆ ของ โรงแรมที่พัก พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการบริการและการต้อนรับอยู่ในเกณฑ์ ที่ดีเป็นอันดับแรก รองลงมาคือความประทับใจ ในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโรงแรมที่พัก นักท่องเที่ยวเสนอแนะว่า ราคาของที่พักไม่ควรแพงเกินไป และควรมีการส่งเสริมและอบรม พนักงานในโรงแรมให้ได้มาตรฐาน ในด้านความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อการบริการของบริษัทนำ เที่ยว พบว่ามีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับเพศ รายได้ การศึกษา อาชีพ แต่โดยเฉลี่ยจะต้องการด้าน การแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว และการจองที่พักจะมีมากที่สุด ในการจองที่พักช่วงเทศกาลโรงแรม ที่พักในภูเก็ตจะมีการจองล่วงหน้าจากบริษัทนำเที่ยวเป็นจำนวนมาก ดังนั้นบริการด้านนี้จึงมีมาก ในด้านบริการของบริษัทนำเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความคิดเห็นว่าจะอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยอันดับ แรกคือ ความประทับใจ รองลงมาคือ การต้อนรับและบริการ ยกเว้นในด้านความสะอาดของยาน พาหนะ ความปลอดภัยของการเดินทางอยู่ในระดับพอใช้ ในด้านข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริการ

ของบริษัทนำเที่ยว นักท่องเที่ยวเสนอแนะว่า ควรอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ ราคาไม่แพงเกินไป ควรปรับปรุงคุณภาพของมัคคุเทศก์ให้ดีขึ้น และมีการรักษาความสะอาดของ ยานพาหนะและการขับขีให้เป็นระเบียบ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ สำหรับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านสิ่งแวดล้อมควรมีมาตรการในการรักษา ธรรมชาติ สภาพแวดล้อมให้ดีกว่าที่เป็นอยู่ สำหรับธุรกิจที่ขายสินค้าหรือบริการแก่นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการควรศึกษาความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย เนื่องจากมีความต้องการที่แตกต่างกัน กล่าวคือ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ต้องการใกล้ชิดธรรมชาติ ดังนั้นสถานที่พักที่ต้องการจึงเป็น โรงแรมชายทะเลหรือนั่งกะโล ผู้ประกอบการควรให้ความสนใจกับความต้องการในการเยี่ยมชม สถานที่ต่างๆ ของนักท่องเที่ยวแต่ละวัย อาชีพ และสถานภาพครอบครัว เพื่อจะได้จัดรายได้การ ท่องเที่ยวให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวมากที่สุด หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับช่วงเวลา-วันที่ ต้องการมาท่องเที่ยว ทำให้สามารถจัดระยะเวลาท่องเที่ยวได้เหมาะสมยิ่งขึ้น และผู้ประกอบการจะ ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมโดยใช้ลักษณะการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในการทำธุรกิจท่องเที่ยวด้วย สำหรับสถาบันการศึกษาหรือแหล่งผลิตบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ควรคำนึงถึงในเรื่องต่อไปนี้ใน การอบรมและการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ ควรปลูกฝังผู้ให้บริการมีสำนึกในการตรงต่อเวลา ควรมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว มีอัธยาศัยมิตรไมตรีที่ดี และจัดบริการการท่องเที่ยวที่รักษา สภาพแวดล้อมหรือเป็นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

LOCATION(S) : ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เพ็ญพักตร์ ศรีทอง. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็น
ศูนย์กลางในการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและภูมิภาค
อินโดจีน. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาวิเคราะห์และประเมินถึงขีดความสามารถ
และศักยภาพเชิงธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ความ
พร้อมของเมือง ความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค ศักยภาพของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง
และศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อกำหนดแนวทางและยุทธศาสตร์การ
พัฒนาขีดความสามารถ และศักยภาพการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งในภาพรวม และใน
ส่วนที่เป็นแผนงานการพัฒนาอย่างเฉพาะเจาะจง และเพื่อศึกษาถึงความเชื่อมโยงของทรัพยากรการ
ท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีกับแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
และของประเทศในกลุ่มอินโดจีน และเสนอแนะ โครงข่ายการท่องเที่ยวที่เหมาะสมโดยมีจังหวัด
อุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาค

การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารสถิติการ
ท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ข้อมูลแผนการพัฒนากการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกเฉียง
เหนือของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รายงานการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสถาบันต่างๆ แผนนโยบายการพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี และ
ข่าวสารการท่องเที่ยวของประเทศในกลุ่มอินโดจีน รวมทั้งการสำรวจสภาพแหล่งท่องเที่ยว การ
ท่องเที่ยวภายในจังหวัดอุบลราชธานี และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนซึ่งเป็นประชากรในการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทาง
เข้ามาในจังหวัดอุบลราชธานีกับบริษัทนำเที่ยวได้มีจำนวนลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี แสดงให้เห็นว่า
บริษัทนำเที่ยวและผู้เยี่ยมชมที่ต้องการเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวได้ให้ความสนใจในการ
เดินทางมาท่องเที่ยวยังจังหวัดอุบลราชธานีน้อยลง อย่างไรก็ตามจำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนที่เดินทางมา
ด้วยตนเองกลับมีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มขึ้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ของการเดินทางมา
เพื่อติดต่อด้านธุรกิจ ประชุมสัมมนาและปฏิบัติราชการ มีเพียงร้อยละ 10-15 ของผู้เยี่ยมชมเยือนใน
แต่ละปีเท่านั้นที่เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อนในจังหวัดอุบลราชธานี และมีระยะเวลาการพำนัก
โดยเฉลี่ย ประมาณ 2-4 วัน ทำให้มีรายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนโดยเฉลี่ยประมาณ 1,000 บาทต่อวัน
เท่านั้น สาเหตุของปัญหาหลักที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี คือ จังหวัด
อุบลราชธานียังไม่มีจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถใช้เป็นจุดขายและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้
เดินทางมาท่องเที่ยวได้ โดยแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ยังไม่เป็นที่น่าสนใจเพียงพอที่จะทำ

นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวซ้ำ เนื่องจากในแต่ละแหล่งท่องเที่ยวยังขาดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีน้อยมาก นักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่และบริษัทท่องเที่ยวจะให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีในฐานะที่เป็นจังหวัดที่มีประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาที่ยิ่งใหญ่เท่านั้น และยังไม่มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในรูปแบบที่เป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยใช้จังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภูมิภาค ส่วนสาเหตุของปัญหาการท่องเที่ยวที่ส่งผลกระทบต่อ การท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี คือ ระบบการขนส่งมวลชนยังไม่ค่อยสะดวกมากนัก ทำให้ผู้ที่เดินทางมายังจังหวัดอุบลราชธานีต้องประสบปัญหาความล่าช้าและความไม่สะดวกในการหา รถโดยสารเพื่อเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ภายในจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดใกล้เคียง ผู้โดยสารไม่สามารถทราบเวลาของการเดินทางล่วงหน้าได้อย่างถูกต้อง ทำให้เป็นอุปสรรคสำหรับนักท่องเที่ยวในการกำหนดเวลาและแผนการเดินทางที่ต้องการเดินทางท่องเที่ยว ไปยังสถานที่ต่างๆ โดยรถประจำทาง ความไม่พร้อมของเมืองที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ระบบ การกำจัดขยะทั้งที่เป็นขยะมูลฝอย ขยะติดเชื้อ สิ่งปฏิกูล และระบบการบำบัดน้ำเสีย ยังไม่มีระบบ การกำจัดที่เหมาะสมและปลอดภัยเพียงพอต่อชุมชนและสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัด ของกฎระเบียบการผ่านแดนและการท่องเที่ยวในประเทศลาว ซึ่งมีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยว ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างที่มีความทึบตันคารของเส้นทางการคมนาคมของลาวเพื่อ ไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ในลาว และเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวของเวียดนาม ทั้งนี้กำลังอยู่ใน ระหว่างการพัฒนาและคาดว่าจะส่งผลดีต่อการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวระหว่างไทย ลาว และ เวียดนาม โดยผ่านทางด่านช่องเม็กในช่วงระยะเวลา 3-5 ปีข้างหน้า

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้คือ ควร พัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดอุบลราชธานีให้มีความน่าสนใจในการท่องเที่ยว มากขึ้น โดยการจัดให้มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว และเร่งพัฒนาความ พร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวของอุทยานแห่งชาติภูจอง-นายอย และป่าดงนาทาม เพื่อเปิดให้ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แห่งใหม่ที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากได้ในอนาคต ควร ทำการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ ยโสธร อำนาจเจริญ มุกดาหาร เข้าเป็นเครือข่ายการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ตามกลุ่มเป้าหมาย นักท่องเที่ยว ควรทำการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติของจังหวัดอุบลราชธานีเข้ากับ แหล่งท่องเที่ยวของประเทศลาว เวียดนาม เพื่อใช้แหล่งท่องเที่ยวของลาวเป็นแม่เหล็กในการดึงดูด นักท่องเที่ยวเข้ามาพักเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานี ก่อนเดินทางเข้าไปท่องเที่ยว ยังประเทศลาวและเวียดนาม ควรวางแผนการตลาดและการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและกลุ่มประเทศอินโดจีน โดยมีจังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลาง การท่องเที่ยวไปยังบริษัทนำเที่ยวทั้งที่ตั้งอยู่ในประเทศและต่างประเทศ ควรดำเนินการก่อสร้าง

สถานีนขนส่งผู้โดยสารที่ได้มาตรฐานและมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยวให้ครบถ้วนอย่างเร่งด่วน ควรปรับปรุงระบบการกำจัดขยะมูลฝอย ขยะติดเชื้อ สิ่งปฏิกูล และระบบบำบัดน้ำเสียให้มีความเหมาะสม ปลอดภัยต่อชุมชนและสภาพแวดล้อมและมีประสิทธิภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น ควรดำเนินการประสานงานกับกระทรวงต่างประเทศเพื่อขอจัดตั้งสถานกงสุลลาวและเวียดนามในจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อให้ขอวีซ่าเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวภายในประเทศลาวและเวียดนามเป็นไปด้วยความสะดวกยิ่งขึ้น และท้ายที่สุดคือ สำนักงานการท่องเที่ยวของจังหวัดอุบลราชธานีร่วมกับหอการค้าจังหวัดอุบลราชธานี ควรจัดแผนงานการฝึกอบรมและให้คำแนะนำด้านการบริการแก่นักท่องเที่ยวให้กับผู้ประกอบการและบุคลากรในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและให้จัดเป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญของแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อกระตุ้นให้ภาคเอกชนมีความตื่นตัวและตระหนักในการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงในอนาคต

LOCATION(S): ห้องสมุดศูนย์ข้อมูลสารสนเทศการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

อุดมศักดิ์ แนวจิตร. ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำปาง และเพื่อศึกษาความคาดหวัง ความพึงพอใจ ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความคาดหวัง ความพึงพอใจและความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลที่เป็นลักษณะส่วนบุคคล แบบวัดความรู้ ความคาดหวังและความพึงพอใจ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางแจกแจงความถี่ด้วยค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน ซึ่งถูกสุ่มเป็นตัวอย่างจำนวน 200 ราย

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี และส่วนมากเป็นนักเรียน / นักศึกษา รองลงมาคือ รับราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดลำปาง รองลงมาคือ กรุงเทพฯ และเชียงใหม่ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความรู้ในเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมากที่สุด โดยมีความรู้ในแต่ละประเด็นไม่แตกต่างกันมากนัก สภาพปัจจุบันของแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำปาง พบว่า อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำปางได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่คุ้มครองประเภทอุทยานแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 เป็นต้นมา และในปีพ.ศ. 2543 อุทยานฯ ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวประเภทแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติจากททท. และรางวัลชนะเลิศในการประกวดอุทยานแห่งชาติดีเด่นด้านการท่องเที่ยวในปีท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติจากกรมป่าไม้ ปัจจุบันอุทยานฯ ได้แบ่งเขตเพื่อการบริหารจัดการออกเป็น 6 เขต ได้แก่ เขตบริการ เขตเพื่อการพักผ่อนและการศึกษาหาความรู้ เขตสงวนสภาพธรรมชาติ เขตหวงห้าม เขตฟื้นฟูสภาพธรรมชาติและเขตกิจกรรมพิเศษ ซึ่งอยู่ภายใต้การดำเนินงานและการจัดการของสำนักงานอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำปาง สภาพแหล่งท่องเที่ยวภายในอุทยานฯ ประกอบด้วยจุดท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่เป็นจุดเด่นสำคัญ ได้แก่ น้ำตกแจ้ซ้อน น้ำพุร้อนแจ้ซ้อน ที่ทำการอุทยานฯ และมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติที่น่าสนใจ 2 เส้นทางมีบริเวณปิกนิก 1 แห่ง และมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ทางอุทยานฯ

เตรียมไว้บริการแก่นักท่องเที่ยว ส่วนกิจกรรมในการเที่ยวชมอุทยานฯ มีหลายประเภทที่น่าสนใจ ที่สำคัญคือการเที่ยวชมน้ำตก – น้ำพุร้อนแจ้ซ้อน ปิกนิก อาบน้ำแร่ และเดินป่าตามเส้นทางศึกษาธรรมชาติ เป็นต้น สำหรับความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานฯเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศพบว่า ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเที่ยวชมอุทยานฯ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความคาดหวังอย่างมากต่อการจัดสภาพแวดล้อมด้านพื้นที่และด้านการมีส่วนร่วม แต่มีความคาดหวังปานกลางต่อการจัดการและด้านกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติ หลังจากให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชมอุทยานฯแล้ว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พึงพอใจอย่างมากต่อการจัดสภาพแวดล้อมด้านพื้นที่ และด้านการมีส่วนร่วม แต่กลับมีความพึงพอใจเพียงปานกลางต่อการจัดการและด้านกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติ ดังนั้นจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่ต่างกัน คือ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิฐานะ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีส่วนทำให้ความคาดหวัง และความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานฯทุกๆ ด้านดังกล่าวแล้วข้างต้น พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจมีค่าน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยของความคาดหวังเล็กน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการของอุทยานฯอาจจะมีข้อบกพร่องอยู่บางประการ จึงไม่เป็นที่พอใจของกลุ่มนักท่องเที่ยวเท่าที่ควร สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลต่อความคาดหวังและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว พบว่า ความคาดหวังของกลุ่มนักท่องเที่ยวต่อการจัดการสภาพแวดล้อมทั้งด้านพื้นที่ ด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติ และการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน แม้ว่านักท่องเที่ยวมีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ภูมิฐานะ และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่างกันก็ตาม ส่วนความพึงพอใจต่อการจัดสภาพด้านพื้นที่ พบว่ามีความแตกต่างกัน เมื่อนักท่องเที่ยวมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่างกันเท่านั้น แต่สำหรับปัจจัยอื่นแล้ว พบว่าความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ในขณะที่ความพึงพอใจต่อการจัดการสภาพแวดล้อมด้านการจัดการ ด้านกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติ และด้านการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน แม้ว่าปัจจัยส่วนบุคคลจะแตกต่างกันก็ตาม สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวพบว่า ความคาดหวังกับความพึงพอใจมีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกซึ่งกันและกัน หรือเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้ง 4 ด้าน กล่าวคือ ก่อนที่นักท่องเที่ยวจะเข้าไปชมอุทยานฯต่างมีความคาดหวังอย่างมากต่อการจัดสภาพแวดล้อมในด้านพื้นที่ และด้านการมีส่วนร่วม ขณะที่คาดหวังเพียงปานกลางต่อการจัดการ และด้านกิจกรรมเพื่อการศึกษาธรรมชาติ แต่เมื่อได้เข้าไปเที่ยวชมอุทยานฯแล้ว เกิดความพึงพอใจมากต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานฯด้านพื้นที่และด้านการมีส่วนร่วม ดังนั้นจึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมอุทยานฯ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ดูแล และทางอุทยานฯ ควรหามาตรการในการควบคุมป้องกันการละเมิดและไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของอุทยานฯ โดยเฉพาะกับนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่เป็นวัยรุ่น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ของนักท่องเที่ยวโดยรวม สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการด้านบริการต่าง ๆ ที่มากเกินไปจนจำเป็น โดยมีได้ตระหนักถึงจุดประสงค์ของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ดังนั้นจึงควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชน ในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อให้ประชาชนได้เตรียมตัวสำหรับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้อย่างเหมาะสม และท้ายที่สุดคือ ในการท่องเที่ยวภายในอุทยานแห่งชาติในลักษณะที่เป็นหมู่คณะ หัวหน้าคณะควรติดต่อประสานกับทางอุทยานฯ ล่วงหน้า เพื่อมิให้เกิดปัญหาด้านการบริการต่างๆ และเพื่อให้ทางอุทยานฯ ได้ทราบจำนวนนักท่องเที่ยวที่สามารถรองรับได้ในแต่ละครั้งด้วย

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

วิไล บุญบรรจง. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมื่อระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อระดับการมีส่วนร่วม และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งสภาพปัญหา และข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของประชาชน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / PC+ ในการประมวลผลข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนที่อยู่บริเวณชายฝั่งทะเลในรัศมี 200 เมตร ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 135 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นจำนวน 80 คน และผู้ประกอบการสถานที่พักชายทะเลและร้านค้าบริเวณชายหาดจำนวน 55 คน โดยกำหนดพื้นที่ศึกษาซึ่งเป็นตัวแทนของพื้นที่ทั้งหมดออกเป็นชายหาด 4 แห่ง ได้แก่ หาดทรายทอง หาดแสงจันทร์ หาดกันอ่าว และหาดบ้านพุ

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แยกเป็นด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ด้านการค้นหาปัญหา และสาเหตุของปัญหาอยู่ในระดับต่ำ ด้านการวางแผนงานกิจกรรม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านการวางแผนงานกิจกรรมอยู่ในระดับต่ำ ด้านการปฏิบัติการตามแผนงานที่วางไว้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านการปฏิบัติการตามแผนงานที่วางไว้ในระดับต่ำ ด้านการติดตามประเมินผล พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวด้านการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาจากภาพรวมของทุกด้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทั้ง 2 กลุ่ม มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำ สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แยกเป็นปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มี

ความคิดเห็นว่า ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง ความต้องการเกียรติยศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าความต้องการเกียรติยศเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับต่ำ แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าแรงจูงใจทางเศรษฐกิจเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง ตำแหน่งทางสังคม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าตำแหน่งทางสังคมเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง การได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่รัฐ / ผู้นำหมู่บ้าน / คณะกรรมการหมู่บ้าน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ / ผู้นำหมู่บ้าน / คณะกรรมการหมู่บ้านเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในภาพรวมของปัจจัยภายในและภายนอก ซึ่งประกอบด้วย ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว ความต้องการเกียรติยศ แรงจูงใจทางเศรษฐกิจ ตำแหน่งทางสังคม การสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐ การได้รับการชักชวนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ / ผู้นำหมู่บ้าน / คณะกรรมการหมู่บ้าน และการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวของประชาชนนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 58.5 มีความคิดเห็นว่าปัจจัยภายในและภายนอกมีความเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือมีความคิดเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 40.8 โดยประชาชนที่มีความคิดเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำมีน้อยมาก ร้อยละ 0.7 สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว แยกเป็น 3 ประเด็นคือ ประเด็นที่ 1 ปัญหาที่ส่งผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีสาเหตุต่าง ๆ ได้แก่ ประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีเวลา ต้องประกอบอาชีพ ไม่รู้ถึงบทบาทหน้าที่และความสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วม ไม่ทราบว่าตนเองสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาได้ และไม่ทราบว่าต้องทำอะไร ไม่มีการประชาสัมพันธ์ถึงความสำคัญของการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ประเด็นที่ 2 การพัฒนาในอดีตที่ผ่านมาส่วนใหญ่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่ จึงส่งผลให้ประชาชนไม่เห็นความสำคัญ ทำให้ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร จึงส่งผลให้การดำเนินการต่าง ๆ ของส่วนราชการและส่วนท้องถิ่นไม่ประสบความสำเร็จ ส่งผลต่อสิ่งแวดล้อมโดยก่อให้เกิดปัญหาเรื่องขยะ น้ำเสีย การรุกรานที่สาธารณะ อีกทั้งยังส่งผลให้นักท่องเที่ยว

เที่ยวและนักลงทุนเข้ามาท่องเที่ยวและลงทุนในพื้นที่น้อยลง ประเด็นที่ 3 ประชาชนได้ให้ข้อเสนอแนะว่า หากจะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืนนั้น จะต้องใช้วิธีการหรือมาตรการคือ การรณรงค์ การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ รวมทั้งการกำหนดกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับพื้นที่ โดยก่อให้เกิดรายได้ต่อประชาชนในพื้นที่ และไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม สำหรับการทดสอบสมมติฐานทั้ง 3 สมมติฐานได้ส่งผลดังนี้ สมมติฐานที่ 1 ที่ว่าประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับต่ำนั้น เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนสมมติฐานที่ 2 ที่ว่าปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง ไม่แตกต่างกันนั้น พบว่ากลุ่มของตัวแปรอิสระทั้งปัจจัยภายนอกและภายใน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุเท่ากับ .57 โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 2 ปัจจัยคือ ความตระหนักถึงปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวและความต้องการเกียรติยศ และสมมติฐานที่ 3 ที่ว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ การศึกษา อาชีพ และรายได้มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยองไม่แตกต่างกันนั้น พบว่าค่า Sig. ที่ได้มีค่ามากกว่า .05 ที่กำหนดในการทดสอบ แสดงว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ได้แก่ การศึกษา อาชีพและรายได้ ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลเมืองระยอง

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบถึงโครงการต่างๆ ที่จะดำเนินการในพื้นที่ โดยให้ครอบคลุมทุกพื้นที่และทุกสื่อ ควรจัดการอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่เพื่อให้ทราบถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม บทบาทหน้าที่ ผลกระทบที่คนในพื้นที่จะได้รับจากการพัฒนาเพื่อให้เกิดความตระหนักต่อปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการขาดความร่วมมือของประชาชน นอกจากนี้หน่วยงานภาครัฐควรจัดทำโครงการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการของคนในพื้นที่ โดยการสอบถามความคิดเห็นหรือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาให้มากที่สุด และเน้นให้ประชาชนคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมในการพัฒนาเพื่อลดการทำลายสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการพัฒนา ควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความรู้สึกรัก ห่วงแหน และเห็นคุณค่าของทรัพยากร เพราะเมื่อประชาชนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม จะทำให้เกิดความตระหนักเห็นคุณค่าของทรัพยากร และทราบถึงปัญหาที่มีในพื้นที่ ซึ่งจะเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ประชาชนได้เข้าใจถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น และท้ายที่สุดคือควรมีการกำหนดเขตในการพัฒนาให้ชัดเจน รวมทั้งควรมีบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และข้อปฏิบัติที่ตั้งไว้อย่างเข้มงวด จริงจัง เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปตามแผนที่วางไว้

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

นิรุรินทร์ ใต้พันธ์. ศักยภาพและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อุทยานแห่งชาติภูจองนายอย จังหวัดอุบลราชธานี. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพของอุทยานแห่งชาติภูจองนายอย ในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และศึกษาแนวทางในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติภูจองนายอยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม และการสังเกตแบบมีส่วนร่วมเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows และ Microsoft Excel โดยใช้สถิติอย่างง่ายคือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และใช้วิธีถ่วงน้ำหนักเพื่อคำนวณระดับศักยภาพในด้านพื้นที่ธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งแวดล้อมศึกษา และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยว

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 299 คน โดยแบ่งเป็นเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติภูจองนายอย 25 คน ประชาชนในท้องถิ่น 174 คน และนักท่องเที่ยว 100 คน

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า อุทยานแห่งชาติภูจองนายอยมีศักยภาพด้านพื้นที่ธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศและด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนสูง เหมาะสมต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นสิ่งแวดล้อมศึกษามีศักยภาพปานกลาง และด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการท่องเที่ยวมีศักยภาพต่ำ สำหรับแนวทางในการพัฒนาอุทยานแห่งชาติภูจองนายอยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากการประเมินศักยภาพผสมผสานกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติภูจองนายอย ประชาชนในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หลักการและนโยบายการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ซึ่งโดยภาพรวมแล้ว อุทยานแห่งชาติภูจองนายอยควรจะดำเนินการในด้านต่าง ๆ ดังนี้คือ ด้านการจัดการทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ควรปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณที่ทำการอุทยานแห่งชาติ ในเรื่องของเส้นทางคมนาคม เส้นทางศึกษาธรรมชาติ รวมทั้งจัดสถานที่สำหรับชมวิวทิวทัศน์และชมสัตว์ป่าเพิ่มเติม โดยคำนึงถึงความกลมกลืนกับสภาพธรรมชาติและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเป็นหลัก สำหรับน้ำตกห้วยหลวงซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ควรได้รับการปรับปรุงบันไดการขึ้นลงให้มีความแข็งแรง และกลมกลืนกับธรรมชาติ และควรมีมาตรการที่เข้มงวดในการดูแลรักษาความสะอาด โดยเฉพาะเรื่องขยะ นอกจากนี้ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

อื่นๆ เพิ่มขึ้น ด้านการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึก ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกและความตระหนักให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ด้วยการจัดอบรมสัมมนา ค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ทำการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ รวมทั้งจัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้และสร้างจิตสำนึกให้กับเจ้าหน้าที่เพิ่มเติม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น ควรมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนในท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมการตลาดและการนำเที่ยว ควรมีการประชาสัมพันธ์อุทยานแห่งชาติของนายออยให้นักท่องเที่ยวและประชาชนทั่วไปรู้จักมากขึ้นในทุกระดับ และควรจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีเพิ่มขึ้น ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการ ควรพัฒนาระบบสาธารณูปโภคต่างๆ และควรปรับปรุงถึงอำนวยความสะดวกให้พอเพียงและเหมาะสมกับนักท่องเที่ยว ด้านการส่งเสริมการลงทุน ควรสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ และควรเปิดโอกาสให้เอกชนองค์กรชุมชนท้องถิ่น และประชาชนในท้องถิ่นเข้าร่วมลงทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และควรกำหนดมาตรการที่ชัดเจนในการป้องกันผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ว่า อุทยานแห่งชาติของนายออยยังมีข้อจำกัดในเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นในการจัดการท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ดังนั้นหากอุทยานแห่งชาติของนายออยจะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวในลำดับต้นๆ โดยเริ่มจากการประสานงานกับชุมชนท้องถิ่นเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี และจัดกิจกรรมให้ความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม รวมทั้งจัดกิจกรรมให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ในส่วนของการท่องเที่ยว ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวมากขึ้น สำหรับเรื่องการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา ควรสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่นักท่องเที่ยว ประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ด้วยการจัดค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม จัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จัดสัมมนาอบรม จัดชุดประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ โดยพิจารณาการดำเนินการให้เป็นไปตามความเหมาะสม

LOCATION(S): CMU LIBRARY

: ราชภัฏพิบูลสงคราม

พรพิมล วิกรัยพัฒน์. การประเมินความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ :

กรณีศึกษาผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้า
แบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2542.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าในจังหวัดเชียงใหม่

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วยคำถาม 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและการรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการพัฒนาความรู้ ซึ่งแยกออกเป็น 2 ประเด็นคือ หัวข้อที่ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าต้องการในการพัฒนาความรู้ และวิธีการหรือกิจกรรมที่ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่าต้องการในการพัฒนาความรู้ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ถูกนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ อัตราส่วนร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติวิเคราะห์ความแปรผัน และสถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่า ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 91 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่างๆ ดังนี้ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างพบว่า 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จบปริญญาตรี 25 คน จบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 21 คน และอีก 15 คนจบระดับอนุปริญญา กลุ่มตัวอย่างครึ่งหนึ่งมีประสบการณ์การทำงานในช่วง 1 ปี หนึ่งในสามเพิ่งเริ่มงานและยังไม่มีประสบการณ์ ส่วนที่เหลือมีประสบการณ์ตั้งแต่ 2 ปีขึ้นไป ในส่วนของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่าผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่ามีการรับรู้ข่าวสารในระดับมากมีเพิ่ม 4 คน จำนวนมากกว่าครึ่งมีการรับรู้ข่าวสารในระดับน้อย ผู้เข้ารับการศึกษาฝึกอบรมมัคคุเทศก์เดินป่ากลุ่มที่ได้รับรู้ข่าวสารข้อมูล 5 ครั้งต่อสัปดาห์ ทุกวันจะได้รับข่าวสารทางโทรศัพท์มากที่สุด และน้อยที่สุดจากโครงการรณรงค์และนิทรรศการต่างๆ ความถี่ในการได้รับข้อมูลข่าวสาร 3-4 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้เข้ารับการศึกษา

ฝึกอบรมมัณฑนศิลป์จะได้รับจากสื่อนิทรรศการ วารสารมากที่สุด และน้อยที่สุดจะได้รับจากโครงการรณรงค์และนิทรรศการต่าง ๆ สำหรับความถี่ในการได้รับข้อมูลข่าวสาร 2 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัณฑนศิลป์จะได้รับข้อมูลข่าวสารจากหนังสือพิมพ์มากที่สุด และน้อยที่สุดจากโปสเตอร์หรือป้ายประกาศ นอกจากนั้นความถี่ในการได้รับข้อมูลข่าวสาร 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัณฑนศิลป์จะได้รับข้อมูลข่าวสารจากนิทรรศการ และวารสารมากที่สุด และน้อยที่สุดจากวิทยุ และโครงการรณรงค์ต่าง ๆ และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัณฑนศิลป์ที่ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากโครงการรณรงค์ต่าง ๆ มากที่สุด และไม่เคยได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจากโทรทัศน์น้อยที่สุด สำหรับความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัณฑนศิลป์ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัณฑนศิลป์ในจังหวัดเชียงใหม่จะมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยเฉลี่ย 21.70 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัณฑนศิลป์ 67 คน มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอยู่ในระดับดี และอีกจำนวน 24 คน มีความรู้เรื่องการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาระดับคะแนนเฉลี่ยแล้ว จะเห็นได้ว่าค่อนข้างอยู่ในระดับปานกลาง จึงอาจกล่าวได้ว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัณฑนศิลป์ส่วนใหญ่มีความรู้ที่อยู่ในระดับปานกลางถึงระดับความรู้ดี สำหรับความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัณฑนศิลป์ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามัณฑนศิลป์ 71 คน จากทั้งหมด 91 คน มีความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับมาก มีเพียง 3 คนเท่านั้นที่มีความต้องการในระดับน้อย และจากผลการศึกษาปัจจัยการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัณฑนศิลป์มีระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แต่ผู้เข้ารับการอบรมมัณฑนศิลป์ที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และความต้องการในการพัฒนาความรู้เรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของผู้เข้ารับการอบรมมัณฑนศิลป์ มีความสัมพันธ์กันในเชิงลบ แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ ควรมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเกี่ยวกับการฝึกอบรมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัณฑนศิลป์ โดยเพิ่มเนื้อหาในเรื่องการท่องเที่ยวและการพัฒนาความรู้โดยใช้วิธีการต่างๆ ให้มากกว่าเดิม ตามลำดับความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมมัณฑนศิลป์ ควรจัดให้มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในเรื่องนี้โดยใช้สื่อต่าง ๆ ในการรณรงค์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสื่อโทรทัศน์ เนื่องจากเป็นสื่อที่มีอิทธิพลและสามารถเข้าถึงผู้บริโภค และเรื่องราวที่น่าสนใจควรเป็นเรื่องที่เข้าใจง่าย ใกล้ตัว ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมไปยังกลุ่มเป้าหมายกลุ่มอื่นที่นอกเหนือจากกลุ่มมัณฑนศิลป์ และเพื่อเป็นการให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกในฐานะที่ทุกคนเป็นนักท่องเที่ยวและเป็นชาวท้องถิ่น

นอกจากนี้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมมัณฑุเทศก์เดินป่าควรได้รับการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยม และความตระหนักในปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์ท่องเที่ยวในท้องถิ่น ตลอดจนควรมีความรับผิดชอบและมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในท้องถิ่นของตนเอง และท้ายที่สุดคือ ควรมีการสร้างมาตรฐานของบุคลากรที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่การท่องเที่ยวเชิงนิเวศควบคู่กันไป และควรมีการสร้างมาตรฐานของธุรกิจที่ประกอบกิจการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วย โดยมีมาตรการในการควบคุมกำกับให้เป็นไปตามมาตรฐานที่วางไว้

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

สุทธิพร สุวรรณพันธ์. การเปิดแหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหาร : ศึกษากรณีกองพลรบพิเศษที่ 2

อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการตอบสนองนโยบายสาธารณะของหน่วยทหาร ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและบริษัทนำเที่ยว และเพื่อปรับปรุงกลยุทธ์ให้สามารถแข่งขันกับเอกชนได้

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ยังได้เก็บข้อมูลทุติยภูมิจากการศึกษาหนังสือ วารสาร งานวิจัยและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยวิธีการทางสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 197 ตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ นายทหาร นายสิบสังกัดหน่วยทหารในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 80 ตัวอย่าง นักท่องเที่ยวจำนวน 80 ตัวอย่าง และบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 37 ตัวอย่าง

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง แยกเป็น 3 กลุ่มได้แก่ กลุ่มที่ 1 นายทหาร นายสิบสังกัดหน่วยทหารในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าทั้งหมดเป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท กลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ พบว่าเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 – 29 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา และส่วนใหญ่ยังไม่มีรายได้ กลุ่มที่ 3 บริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่าเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 21 – 29 ปี จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท และมีระยะเวลาการทำงาน 6 – 10 ปี สำหรับความพึงพอใจของบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ในการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวในกองพลรบพิเศษที่ 2 แยกเป็น 7 ประเด็นดังนี้ ด้านความพึงพอใจในกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่แปลกไปจากแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ และสร้างประสบการณ์แปลกใหม่ให้กับผู้มาใช้บริการ ด้านความพึงพอใจต่อการใช้บริการแหล่งท่องเที่ยว พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีภูมิทัศน์ที่สวยงาม แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่ใกล้เมือง การคมนาคมสะดวก และกิจกรรมต่างๆ สนุกสนานประทับใจ ด้านสภาพการณ์ของการท่องเที่ยวในเขตทหาร พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก เนื่องจาก

มีการดำเนินงานตามแนวนโยบายของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ มีทรัพยากรท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นสินค้าหลักและกิจกรรมนันทนาการประกอบ ด้านการได้รับการบริการในแหล่งท่องเที่ยวพบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก เนื่องจากให้ความปลอดภัยที่ดีในการท่องเที่ยว ด้านการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เนื่องจากไม่มีการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ บุคลากรยังยึดติดอยู่กับระบบราชการมากเกินไป และไม่มีสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ประจำแหล่งท่องเที่ยว ด้านการได้รับข้อมูลจากแหล่งท่องเที่ยว พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เนื่องจากขาดคำแนะนำในการใช้บริการกิจกรรมต่างๆ คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวขณะใช้บริการกิจกรรมต่างๆ ขาดการให้ความรู้ในการรักษาสิ่งแวดล้อม พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่าบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เนื่องจากบุคลากรขาดความถนัดและความรู้ด้านการท่องเที่ยว ขาดการสื่อความหมายธรรมชาติ มีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมน้อย การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ และขาดการร่วมทุนจากชุมชนในท้องถิ่น สำหรับความคิดเห็นของนายทหาร นายสิบ สังกัดหน่วยทหารต่าง ๆ ในอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ต่อการตอบสนองต่อนโยบายการเปิดแหล่งท่องเที่ยวในกองพลรบพิเศษที่ 2 พบว่าในภาพรวมแล้วมีทัศนคติในระดับที่ดีต่อการตอบสนองต่อนโยบายการเปิดแหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหาร เนื่องจากกองพลรบพิเศษที่ 2 มีศักยภาพทางด้านสถานที่และบุคลากร ตลอดจนมีทรัพยากรที่เหมาะสมที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างทหารกับประชาชน และหน่วยงานภายนอก นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่ให้กับนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการด้วย สำหรับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวในการมาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยวในกองพลรบพิเศษที่ 2 แยกเป็น 7 ประเด็นได้แก่ ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากความมีมนุษยสัมพันธ์และอัธยาศัยดีของทหาร พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวสามารถรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก มีการสร้างจิตสำนึกต่อนักท่องเที่ยวให้รู้จักการอนุรักษ์และหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติอันมีค่าให้ดำรงสภาพอย่างยั่งยืน การร่วมมือกับเอกชนในด้านการตลาด โดยไม่หวังผลกำไรทางธุรกิจมากเกินไป ด้านความพึงพอใจในกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก โดยเฉพาะกิจกรรมเดินป่าเชิงนิเวศซึ่งได้รับความนิยมเป็นอันดับ 1 รองลงมาคือกิจกรรมกระโดดหอสูง 34 ฟุต ซึ่งเป็นการทดสอบกำลังใจของนักท่องเที่ยว ด้านการได้รับการบริการในแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก เนื่องจากมีการอำนวยความสะดวกในเรื่องที่พัก ห้องน้ำ - ส้วม ความเต็มใจและกระตือรือร้นที่จะบริการนักท่องเที่ยว การดูแลเอาใจใส่ในเรื่องความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ด้านการได้รับข้อมูลจากแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก เนื่องจากมีการจัดทำบอร์ดแสดงภาพกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ชม มีการปลูกจิตสำนึกในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในการมาใช้บริการ และให้คำแนะนำการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในแต่ละกิจกรรมให้เข้าใจ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว ด้านสภาพการณ์ของการท่องเที่ยวในเขตทหาร พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมาก เนื่องจากมีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างทหารกับประชาชนเพิ่มมากขึ้น พื้นที่ในหน่วยทหารมีการอนุรักษ์และพัฒนาการใช้พื้นที่อย่างเหมาะสมให้เกิดประโยชน์ และเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปเข้ามาสัมผัส ด้านความพึงพอใจต่อการใช้บริการในแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากกิจกรรมบางอย่างได้เรียนรู้วิถีทหาร และประสบการณ์แปลกใหม่ที่อาจจะหาไม่ได้ในแหล่งท่องเที่ยวอื่น ด้านการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับปานกลาง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ยังไม่สม่ำเสมอ ทหารไม่มีความรู้ความถนัดในด้านการท่องเที่ยว และไม่มีสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ประจำแหล่งท่องเที่ยว สำหรับข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว ได้แก่ ควรจัดระบบการจัดการด้านประชาสัมพันธ์และนำเสนอต่อประชาชนโดยผ่านสื่อโฆษณา หรือแผ่นพับ ควรพัฒนาบางกิจกรรมในโครงการท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ควรอบรมให้ความรู้ด้านการท่องเที่ยวแก่เจ้าหน้าที่เพื่อสามารถถ่ายทอดให้นักท่องเที่ยวได้ ควรปรับปรุงอุปกรณ์และเครื่องมือที่อำนวยความสะดวกสำหรับใช้ประกอบกับกิจกรรมต่างๆ ควรจัดตั้งหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นหากเกิดอุบัติเหตุแก่นักท่องเที่ยว สำหรับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบริษัทท่องเที่ยวและมัคคุเทศก์ ได้แก่ ควรมีการติดต่อประสานงานหรือเชิญเจ้าหน้าที่บริษัทท่องเที่ยวเข้าไปดูงานหรือศึกษาแหล่งท่องเที่ยวก่อนเพื่อเป็นข้อมูลแนะนำลูกค้าที่สนใจได้ ควรอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อคงความสมบูรณ์ตามระบบนิเวศให้มากที่สุด ควรจัดอบรมมัคคุเทศก์ให้มีความรู้จริงเพื่อสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักท่องเที่ยวได้ ควรดูแลความสะอาดของสถานที่ และอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ให้ดีอยู่เสมอ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้ แหล่งท่องเที่ยวในหน่วยทหารของกองพลรบพิเศษที่ 2 ควรจัดตั้งเป็นหน่วยงานแยกต่างหากจากส่วนราชการ และจัดบุคลากรดำเนินงานโดยเฉพาะเพื่อจะได้ทุ่มเทการปฏิบัติงานได้เต็มที่ และมีการบริหารงานในระบบธุรกิจ แต่ไม่แสวงหาผลกำไรมากเกินไป ควรเชิญชวนบริษัทท่องเที่ยวเอกชนมาร่วมหุ้น เพื่อให้มีเงินทุนมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งจะได้รับกลยุทธ์ใหม่ๆ มาใช้ในการบริการลูกค้า ควรจัดหาสถานที่ทำงานของโครงการท่องเที่ยวแยกต่างหากเป็นเอกเทศ เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อการรักษาความปลอดภัยในหน่วยทหาร และท้ายที่สุดคือควรจัดส่งบุคลากรไปอบรมด้านมัคคุเทศก์ในหน่วยงานการท่องเที่ยวภายนอกเพื่อจะได้มีความรู้กว้างขวางสามารถนำมาถ่ายทอดให้กับเพื่อนร่วมงานต่อไป

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

ศรีสุภาภรณ์ เล็กใจซื่อ. วิเคราะห์วารสารท่องเที่ยวไทย ปี พ.ศ. 2536–2538. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2540.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และศึกษาวารสารท่องเที่ยวไทยที่จัดพิมพ์ในช่วงปี พ.ศ. 2536–2538 ในด้านผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา แหล่งอ้างอิง วิธีการเขียน ภาพประกอบและลักษณะรูปเล่ม รวมทั้งเพื่อแสดงแนวโน้มแก่ผู้ผลิตในการพัฒนาวารสารให้มีมาตรฐาน

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาและวิเคราะห์บทความวารสารแต่ละชื่อเรื่อง พร้อมทั้งบันทึกลักษณะต่างๆ ที่ต้องการวิเคราะห์ลงในแบบสำรวจและวิเคราะห์วารสารท่องเที่ยวไทย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยวิธีการทางสถิติ ได้แก่ การหาค่าร้อยละ และวิธีพิจารณาค่าอัตราการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามต่อหน่วยของตัวแปรต้น จากวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด และนำเสนอข้อมูลในตาราง กราฟแท่ง และความเรียง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วารสารแคมป์ท่องเที่ยวท่องเที่ยวตกปลาท่องเที่ยวธรรมชาติ เที่ยวรอบโลก เพื่อนเดินทาง สารคดีและอนุสาร อ.ส.ท. ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่าง 233 เล่ม และรวมบทความเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทยจำนวน 497 บทความ

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ การวิเคราะห์วารสารท่องเที่ยวไทย ปี พ.ศ. 2536 – 2538 พบว่าวารสารที่ผลิตตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 – 2538 ได้แก่ วารสารแคมป์ท่องเที่ยวท่องเที่ยวตกปลาท่องเที่ยวธรรมชาติ เที่ยวรอบโลก เพื่อนเดินทาง สารคดีและอนุสาร อ.ส.ท. จำนวน 233 เล่ม รวมบทความเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย จำนวน 479 บทความ มีจำนวนการผลิตรายอยู่ในช่วงร้อยละ 7.72 – 15.45 ส่วนจำนวนบทความอยู่ในช่วงร้อยละ 7.5 – 33.19 สำหรับการศึกษาวารสารท่องเที่ยวไทยโดยจำแนกในด้านผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา แหล่งอ้างอิง วิธีการเขียน ภาพประกอบ และลักษณะรูปเล่ม แยกเป็น 7 ประเด็นดังนี้คือ ผู้ผลิต พบว่ามี 2 ประเภทคือ รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานเอกชน โดยหน่วยงานเอกชนผลิตวารสารท่องเที่ยวไทยมากที่สุดจำนวน 320 บทความ รองลงมาคือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 159 บทความ ผู้ผลิตไม่ได้เป็นผู้จัดพิมพ์มากที่สุดคือจำนวน 273 บทความ และผู้ผลิตจัดพิมพ์เองมีจำนวน 206 บทความ ผู้เขียน พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่ที่ปรากฏผู้เขียนมีจำนวน 376 บทความ ปรากฏผู้เขียนเป็นบุคคลมีจำนวน 372 บทความ และผู้เขียน 1 คน มีจำนวนมากที่สุดคือ 371 บทความ เนื้อหา แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ขอบเขตเนื้อหาแต่ละบทความ พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่เนื้อหากล่าวถึงเฉพาะสถานที่ 1 แห่ง มีจำนวน 210 บทความ ส่วนที่ 2 หัวข้อเนื้อหาตามสถานที่ท่องเที่ยว พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่เนื้อหากล่าวถึงสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จำนวน 391 บทความ ส่วนที่ 3 หัวข้อเนื้อหาตามภูมิศาสตร์ พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยว

เที่ยวไทยส่วนใหญ่มีเนื้อหากล่าวถึงภูมิประเทศ จำนวน 240 บทความ ส่วนที่ 4 หัวข้อเนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่มีเนื้อหากล่าวถึงประวัติศาสตร์สถานที่ มีจำนวน 261 บทความ ส่วนที่ 5 หัวข้อเนื้อหาด้านประเพณีและวัฒนธรรม พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่มีเนื้อหากล่าวถึงโบราณคดีและศิลปกรรม มีจำนวน 98 บทความ ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว พบว่า บทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเดินทางและการเตรียมตัว มีจำนวน 320 บทความ แหล่งอ้างอิง พบว่า บทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่ไม่ระบุแหล่งอ้างอิงมีจำนวน 343 บทความ ระบุอ้างอิงมีเพียง 136 บทความ และแหล่งอ้างอิงเป็นบุคคลมากที่สุดมีจำนวน 75 บทความ วิธีการเขียน พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่ใช้วิธีการเขียนแบบเล่าเรื่อง มีจำนวน 316 บทความ ภาพประกอบ พบว่า บทความวารสารท่องเที่ยวไทยส่วนใหญ่มีภาพประกอบทั้งภาพสี และภาพขาวดำ จำนวน 327 บทความ ใช้กระดาษปอนด์มากที่สุด จำนวน 431 บทความ มีแผนที่ แผนที่ ตาราง จำนวน 115 บทความ และมีคำอธิบายได้ภาพมากที่สุด จำนวน 389 บทความ ลักษณะรูปเล่ม พบว่า วารสารท่องเที่ยวไทยจำนวน 233 เล่ม รวม 479 บทความเป็นปกอ่อน ใช้กระดาษอาร์ตขนาด 8 หน้ายกและพิมพ์แบบออฟเซต สำหรับการศึกษาแนวโน้มของผู้ผลิตวารสารท่องเที่ยวไทยในด้านผู้ผลิต ผู้เขียน เนื้อหา แหล่งอ้างอิง วิธีการเขียน ภาพประกอบ และลักษณะรูปเล่ม แยกเป็น 7 ประเด็นดังนี้คือ ผู้ผลิต พบว่าหน่วยงานเอกชนมีแนวโน้มในการผลิตวารสารท่องเที่ยวไทยเพิ่มขึ้น ในขณะที่รัฐวิสาหกิจมีแนวโน้มในการผลิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย และอาจจะมีการผลิตลดลงในปีต่อไป ด้านผู้จัดพิมพ์ พบว่าแนวโน้มของผู้ผลิตที่จัดพิมพ์เองมีเพิ่มขึ้นมากกว่าที่ผู้ผลิตไม่ได้เป็นผู้จัดพิมพ์ ผู้เขียน พบว่าการปรากฏผู้เขียนในบทความวารสารท่องเที่ยวไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากกว่าบทความที่ไม่ปรากฏผู้เขียน และการระบุผู้เขียนเป็นบุคคลจำนวน 1 คนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน เนื้อหา พบว่าขอบเขตของเนื้อหาแต่ละบทความที่กล่าวถึงจังหวัดเดียวนั้นมีแนวโน้มลดลง ในขณะที่เนื้อหากล่าวถึงสถานที่ 1 แห่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื้อหาด้านสถานที่ท่องเที่ยว พบว่าสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื้อหาด้านภูมิศาสตร์ พบว่าเนื้อหาด้านภูมิประเทศมีแนวโน้มลดลง เนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ พบว่าเนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื้อหาด้านประเพณีและวัฒนธรรม พบว่าเนื้อหาด้านโบราณคดีและศิลปกรรมมีแนวโน้มลดลง และด้านข้อเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว พบว่าข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเดินทางและการเตรียมตัวมีแนวโน้มลดลง แหล่งอ้างอิง พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยไม่ระบุแหล่งอ้างอิงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และที่ระบุแหล่งอ้างอิงเป็นบุคคลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกัน วิธีการเขียน พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยใช้วิธีการเขียนแบบเล่าเรื่องมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ภาพประกอบ พบว่าบทความวารสารท่องเที่ยวไทยมีภาพประกอบทั้งภาพสี และภาพขาวดำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยการใช้กระดาษปอนด์ และกระดาษอาร์ตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเท่ากัน ในขณะที่คำอธิบายได้ภาพมีแนวโน้มลดลง ลักษณะรูปเล่ม พบว่า

วารสารท่องเที่ยวไทยเป็นปกอ่อน ใช้กระดาษอาร์ต ขนาด 8 หน้าก และพิมพ์แบบออฟเซต โดยมี
แนวโน้มเพิ่มขึ้นเท่ากันทุกด้าน

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้ จากการ
ศึกษาและวิเคราะห์บทความวารสารท่องเที่ยวไทย พบว่า เนื้อหาด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้าน
ภูมิศาสตร์ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านประเพณีและวัฒนธรรม และข้อเสนอแนะสำหรับนักท่องเที่ยว
ยังขาดความสมบูรณ์ของเนื้อหาบางส่วน ดังนั้นผู้เขียนจึงควรเพิ่มเติมเนื้อหาในด้านต่างๆ ให้
ครบถ้วนเพื่อเป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว นอกจากนี้ในส่วนของแหล่งอ้างอิงควรระบุแหล่ง
อ้างอิงท้ายบทความทุกบทความ เพราะจะทำให้ผู้อ่านทราบถึงแหล่งที่มาของข้อมูลที่น่าเชื่อถือ
เพียงพอ และยังสามารถค้นหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ และท้ายที่สุด ควรมีภาพประกอบ แผนที่ แผนที่
และตาราง ประกอบเนื้อหาในบทความ เพราะจะช่วยดึงดูดใจให้อยากไปเที่ยว และยังทำให้ผู้อ่าน
เข้าใจลักษณะต่างๆ ของสถานที่ท่องเที่ยวได้ดียิ่งขึ้น

LOCATION(S) : RU LIBRARY

รัชชัย รัตนช้อน. การจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนบนพื้นที่สูง. วิทยานิพนธ์
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกกระบวน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2542.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลง
โครงสร้างทางวัฒนธรรมของชุมชนบนพื้นที่สูงในด้านระบบคุณค่า ระบบการผลิต และระบบความ
สัมพันธ์ ศึกษาแนวคิดและระบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนที่สัมพันธ์กับการจัด
การทรัพยากรธรรมชาติ และศึกษาการจัดองค์กรภายในชุมชน รวมทั้งการจัดสรรผลประโยชน์ของ
ชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกการสังเกต เทป
บันทึกเสียง และกล้องบันทึกภาพ เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบกึ่ง
โครงสร้าง การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม และการสนทนากลุ่มย่อย จากนั้นนำข้อ
มูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์และนำเสนอโดยการบรรยาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อาวุโส ผู้รู้ในชุมชน ผู้นำทาง การ ผู้นำ
ธรรมชาติ คณะกรรมการกลุ่มจัดการท่องเที่ยวบ้านห้วยฮี้ นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่
ที่กรมป่าไม้ และนักพัฒนาจากภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว
เชิงนิเวศของชุมชนห้วยฮี้

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ระบบคุณค่า ชุมชนบ้านห้วยฮี้ยังคง
ให้ความสำคัญต่อการเคารพสิ่งเหนือธรรมชาติ และภายใต้ระบบคุณค่าของชุมชนนั้น ผู้วิจัยยังพบ
ว่าชุมชนมีการปรับตัวทางแนวคิดในการให้คุณค่ากับธรรมชาติ ครอบครัว การศึกษาและการ
บริโภคด้วย กล่าวคือ ด้านธรรมชาติ พบว่าชุมชนมีการปรับเปลี่ยนแนวความคิดเกี่ยวกับธรรมชาติ
ว่า ชุมชนควรมีสติธิในการจัดการและใช้ประโยชน์เพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานของชุมชน
พร้อม ๆ กับการรักษาความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติอันเป็นภูมินิเวศของชุมชนให้ยั่งยืนเพื่อ
ประโยชน์ของสังคมส่วนร่วมด้วย ด้านครอบครัว พบว่าชุมชนยังคงรักษาระบบครอบครัว คงไว้
ซึ่งการให้ความเคารพต่อผู้อาวุโส และในด้านที่เป็นทัศนคติการสร้างครอบครัวนั้น ชุมชนได้ปรับ
ตัวให้สอดคล้องกับกระแสเศรษฐกิจยุคปัจจุบันที่ต้องมีการสะสมเพื่อความมั่นคงเพิ่มขึ้นอย่างพอ
เพียง ด้านการศึกษา พบว่าชุมชนมีการปรับทัศนคติต่อการศึกษที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม โดยชุม
ชนเริ่มเข้าใจว่าการศึกษาไม่ได้มีแต่ในระบบเท่านั้น ชุมชนก็มีการศึกษา มีความรู้ มีภูมิปัญญา มี
เกียรติและมีความภาคภูมิใจที่ได้ส่งสมภูมิปัญญาให้ดำรงอยู่ รวมทั้งมีการสืบทอดวัฒนธรรม
ประเพณีความคิดความเชื่อ ตลอดจนวิถีการดำเนินชีวิตที่ดั้งเดิมแก่ลูกหลานได้ ด้านการบริโภค ชุม
ชนมีพฤติกรรมการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต โดยปัจจุบันนิยมซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค
และสิ่งอำนวยความสะดวกมากกว่าที่จะผลิตเอง ทั้งนี้เนื่องมาจากอิทธิพลของข้อมูลข่าวสาร โดย

เฉพาะการโฆษณาสินค้าและพฤติกรรมบริโภคนิยมในสังคม อย่างไรก็ตามแม้ว่าชุมชนห้วยฮี้จะมีการปรับปรุงแนวคิดความเชื่อต่างๆ ไปบ้าง แต่ก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งหมด เนื่องจากการมีความเชื่อหลักเหล่านี้เป็นตัวกำหนดให้คนปกากะญอที่ห้วยฮี้ยังคงรักษาความสัมพันธ์ที่ดีในชุมชน มีการหวงแหน สืบทอดคุณค่าดั้งเดิม โดยเฉพาะคุณค่าในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นพื้นฐานสำคัญของวิถีการดำรงชีวิต มีการจัดการเรียนรู้ของลูกหลานในเรื่องความเป็นคนของตนเอง และเผ่าพันธุ์ รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลและเอื้อเฟื้อแบ่งปันกัน ตลอดจนการแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกัน ที่สำคัญคือระบบคุณค่าดังกล่าวนี้เป็นคุณค่าหลักสำคัญที่ไปกำหนดพฤติกรรมการปฏิบัติของชุมชน รวมไปถึงการกำหนดรายละเอียดต่างๆ ของการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศด้วย สำหรับระบบการผลิตของชุมชน พบว่า ยังคงเป็นการผลิตแบบดั้งเดิมเพื่อยังชีพเป็นหลัก แต่วิธีการในการผลิตมีรูปแบบเปลี่ยนไปจากเดิม หากยังคงสาระสำคัญเดิมไว้คือการขออนุญาตก่อนทำการผลิต และขอขอบคุณเมื่อได้รับผลผลิต อย่างไรก็ตามชุมชนได้มีการทดลองปรับปรุงรูปแบบและวิธีการเกษตร โดยเฉพาะการทำไร่ข้าว และสวนผลไม้หลายวิธีด้วยกัน แต่ยังคงอยู่ในระหว่างการทดลองทำซึ่งยังไม่สามารถสรุปผลได้ว่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมกว่าระบบเดิมหรือไม่ จึงยังไม่ถือว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตของชุมชนแต่อย่างใด สำหรับระบบความสัมพันธ์ของชุมชน พบว่าบ้านห้วยฮี้ยังคงมีลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนแบบแนบแน่น เป็นความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และความเป็นเพื่อนบ้านที่แน่นแฟ้น มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน มีการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้กัน และกันอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันชุมชนมีความสัมพันธ์กับภายนอกโดยผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ชุมชนจัดขึ้น กล่าวคือ การเข้ามาของนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน เป็นไปในลักษณะของมิตรมากกว่าลูกค้า ซึ่งมีความสนใจอยากเรียนรู้และอยากมีประสบการณ์ตรงกับคนต่างวัฒนธรรม สำหรับแนวคิดของชุมชนต่อการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่าชุมชนห้วยฮี้ยอมรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศของชุมชน เป็นแนวทางในการเพิ่มพูนรายได้จากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรภายในชุมชนอย่างมีความรับผิดชอบและระมัดระวัง อันเป็นการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน การดำเนินงานเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังเป็นการสร้างความรัก และความสามัคคีขึ้นภายในชุมชน ส่งเสริมความเข้าใจที่ดีระหว่างคนต่างวัฒนธรรมผ่านกิจกรรมการท่องเที่ยว ทั้งยังเป็นโอกาสที่ชุมชนจะได้เผยแพร่ความจริงในการเป็นผู้รักษาทรัพยากร และใช้ทรัพยากรอย่างเคารพอ่อนน้อมมากกว่าการเป็นผู้ทำลายอย่างที่สังคมภายนอกส่วนใหญ่เข้าใจ สำหรับระบบการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชน พบว่า ชุมชนห้วยฮี้ได้ใช้ระบบองค์กรชุมชนดำเนินการโดยมีปัจจัยเกื้อหนุนคือ ชุมชนมีอุดมการณ์และการตัดสินใจร่วมกัน มีการกำหนดโครงสร้างและการแบ่งงานกันทำ มีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และการสื่อสารภายในชุมชน มีการกำหนดโปรแกรมการท่องเที่ยวให้มีเนื้อหาการเรียนรู้ชุมชน มีกระบวนการเรียนรู้และการสื่อความหมายธรรมชาติและวัฒนธรรม มีการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวและการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมของชุมชนนอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบสำคัญที่เกื้อหนุนให้ชุมชนมีความ

เข้มแข็งหลายประการ ได้แก่การที่ชุมชนห้วยฮี้มีลักษณะโครงสร้างสังคมแบบแนวราบ มีระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเอง มีค่านิยมจากศาสนาที่เข้มแข็ง มีกระบวนการเรียนรู้เพื่อชีวิต มีกลุ่มผู้นำตามธรรมชาติ มีระบบความสัมพันธ์เชิงสังคมที่แน่นแฟ้น และมีการติดต่อสื่อสารกันอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา การที่ชุมชนมีองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ ส่งผลให้ระบบการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของชุมชนห้วยฮี้เป็นระบบที่ควบคุมได้ เป็นระบบที่มีการควบคุมจากภายใน จึงเป็นการจัดการที่สอดคล้องกับแนวคิดของชุมชนที่ต้องการใช้กิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อเป็นทางเลือกในการหารายได้มาปรับปรุงฐานะทางเศรษฐกิจไปพร้อมๆ กับการรักษาวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนด้วย สำหรับการจ้องค์ประกอบภายในชุมชน และการจัดสรรผลประโยชน์ของชุมชนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ พบว่า กลุ่มจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศบ้านห้วยฮี้มีการจ้องค์กรในลักษณะร่วมเป็นเจ้าของและร่วมกันตัดสินใจ ส่วนการจัดสรรผลประโยชน์ พบว่า ชาวบ้านมีการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดสามระดับ คือ ในระดับครัวเรือน ชาวบ้านโดยกลุ่มจัดการท่องเที่ยววางระบบการกระจายรายได้แก่ทุกหลังคาเรือน โดยการจัดคิวกันอำนวยความสะดวกและบริการนักท่องเที่ยวทั้งเรื่องอาหาร ที่พัก และนำเที่ยวแล้วรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นไปจำนวนร้อยละ 80 ของรายรับในระดับกลุ่ม มีการหักยอดของรายรับจำนวนร้อยละ 15 เพื่อเป็นกองทุนสำหรับกลุ่มในการพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนเป็นสวัสดิการของสมาชิกและเพื่อเป็นการลงทุนร่วมกัน ในระดับชุมชน มีการหักยอดร้อยละ 5 ของรายได้ในการจัดกิจกรรมส่งเข้ากองทุนพัฒนาหมู่บ้าน สำหรับการวิเคราะห์ศักยภาพชุมชน และยุทธศาสตร์การพัฒนาของหมู่บ้าน พบว่า ชุมชนมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างชัดเจน คือเพื่อการเผยแพร่ความรู้และการปฏิบัติงานของชุมชนเกี่ยวกับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศ รวมไปถึงทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพของชุมชน นอกจากนี้ชุมชนยังเห็นว่าการดำเนินการเรื่องการท่องเที่ยวเชิงนิเวศยังเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชนอีกด้านหนึ่งที่ช่วยให้เกิดการทำงานร่วมกัน ทั้งยังเป็นกิจกรรมทางเลือกที่ก่อให้เกิดรายได้แก่ชุมชน และเป็นเงื่อนไขในการสืบค้น ฟื้นฟูและรักษาวัฒนธรรมของชุมชนให้ยั่งยืนสืบไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาศักยภาพของชุมชนมากกว่าที่จะพิจารณาเฉพาะศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างเดียว และในขั้นตอนการส่งเสริมนั้นควรเน้นไปที่การสร้างเสริมขีดความสามารถของชุมชนในด้านการบริหารจัดการด้วยตนเอง กระบวนการส่งเสริมนั้นควรต้องให้ความสำคัญอย่างมากกับกระบวนการมีส่วนร่วมโดยเฉพาะการเรียนรู้โดยผ่านการปฏิบัติร่วมกัน และควรพัฒนาให้เกิดความร่วมมือกันเป็นเครือข่ายเพื่อรักษาระบบนิเวศทั้งลุ่มน้ำ ซึ่งจะเป็นการขยายและกระจายโอกาสในการพัฒนาธุรกิจชุมชนในบริบทที่สูงที่มีทางเลือกค่อนข้างจำกัดให้เกิดผลได้ ควรมีการพิจารณาการวิจัยที่มุ่งสู่การปฏิบัติการที่ชุมชนมีส่วนร่วมในการศึกษาความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อก่อให้เกิดระบบพัฒนาฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพ เกิดการรวบรวมองค์

ความรู้ท้องถิ่นในการอนุรักษ์และจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ การวิจัยเชิงปฏิบัติต้องเน้นการคิดค้นทางเลือกที่เหมาะสมที่ชุมชนในท้องถิ่นสามารถดำเนินการได้เอง อันเป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในท้องถิ่น ส่งผลให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งและมีอำนาจมากขึ้น ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเงื่อนไขที่จำเป็นในการสร้างการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์อื่น นอกจากกะเหรี่ยงในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืนและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติบนพื้นที่สูงด้วย ควรมีการพัฒนาความคิดเชิงวิเคราะห์วิจารณ์แก่บุคลากรของชุมชน เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกที่ตระหนักและเชื่อมั่นในคุณค่าของระบบนิเวศ และวิถีชีวิตแบบชุมชนชนบทจากภายในจิตใจของบุคคล เพราะเนื้อหาการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะกำหนดให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศไปสู่การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและชุมชนอย่างยั่งยืน และท้ายที่สุดคือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศจะมีผลในเชิงเศรษฐกิจและการเรียนรู้ได้เพิ่มขึ้น หากสร้างกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาในชุมชนให้มากขึ้น

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

บุษบา สิทธิการ. การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพและปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในแหล่งท่องเที่ยววัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหาร. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องขยะ น้ำ อากาศ มลพิษ การจราจรและเสียง และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยววัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหาร

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้วิธีการทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้ใช้แบบสำรวจ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง เพื่อถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพเรื่องขยะ น้ำ อากาศ มลพิษ การจราจรและเสียง การเปลี่ยนแปลงของสภาพปัญหา ความเร่งด่วนในการแก้ปัญหา สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ศึกษา จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ และวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS ในการประมวลผลหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย แล้วนำเสนอในรูปตารางและการบรรยายประกอบ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนชาวเชียงใหม่ ประชาชนหมู่บ้านคอกยสุเทพ หมู่ 9 และนักท่องเที่ยว ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 100 คน 110 คน และ 100 คนตามลำดับ รวมทั้งสิ้น 310 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้คือ สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา พบว่าวัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหารเป็นพระอารามหลวงชั้นโท ชนิดราชวรวิหาร ตั้งอยู่บนยอดเขาสูงเหนือระดับน้ำทะเล 1,600 เมตร มีอาณาเขตติดกับหุบเขาและบริเวณป่าสงวนแห่งชาติทางทิศเหนือ ทิศใต้และทิศตะวันออก ส่วนทางด้านทิศตะวันตกติดกับถนนศรีวิชัย และหมู่บ้านคอกยสุเทพ หมู่ที่ 9 มีพื้นที่ทั้งสิ้น 66 ไร่ 18 ตารางวา เป็นบริเวณที่ถูกกั้นออกจากป่าสงวนแห่งชาติ ตามหนังสือกรมป่าไม้ที่ 11716/2505 การเข้าถึงพื้นที่ศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์จากตัวเมืองเชียงใหม่ขึ้นคอกยสุเทพไปตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข 1004 (ถนนห้วยแก้ว) จนถึงถนนศรีวิชัย ซึ่งเป็นถนน 2 – 4 ช่องทางจราจร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมง สำหรับการสัญจรภายในพื้นที่ศึกษาจะมีถนนหลักที่สามารถเข้าสู่พื้นที่ได้โดยตรง คือ ถนนศรีวิชัย นอกจากนี้ยังมีถนน ทางเดินเท้า ในบริเวณเขตสงวนของวัดพระธาตุคอกยสุเทพราชวรวิหาร ซึ่งกว้างประมาณ 0.80 – 1.50 เมตร เป็นถนนที่ใช้ในพื้นที่ที่เป็นธรรมชาติและถนนภายในหมู่บ้าน

คอยสุเทพ หมู่ที่ 9 มีสภาพเป็นถนนคอนกรีต กว้าง 2 ช่องทางจราจร การใช้ที่ดินมี 2 ประเภท ได้แก่ สถาบันศาสนา คือ วัดพระธาตุคอยสุเทพราชวรวิหาร โดยมีลักษณะการใช้พื้นที่ภายในซึ่งประกอบด้วยเจดีย์พระธาตุคอยสุเทพ รวมทั้งอาคารรอบพระธาตุเป็นส่วนที่ประชาชนมาสักการะบูชา และบริเวณอาคารบริการ และบริเวณลานชมทิวทัศน์ บริเวณที่พักอาศัยและร้านค้า ได้แก่ หมู่บ้านคอยสุเทพ หมู่ 9 ซึ่งเป็นชุมชนกึ่งพาณิชย์และพักอาศัย ตั้งอยู่ในพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติคอยสุเทพ – ปุย ประกอบด้วยอาคารพาณิชย์และพักอาศัย บริเวณจอดรถส่วนบุคคลและรถโดยสารขนาดใหญ่

ปัจจุบันการใช้พื้นที่อาคารได้เปลี่ยนไปอันสืบเนื่องจากอาคารเดิมไม่สามารถค้าขายได้ผล จึงเกิดร้านค้าหาบเร่แผงลอย อาคารพาณิชย์เปลี่ยนเป็นอาคารพักอาศัย ซึ่งผิดไปจากประสบการณ์เดิม ภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อม พบว่าวัดพระธาตุคอยสุเทพราชวรวิหาร และหมู่บ้านคอยสุเทพ หมู่ 9 มีภูมิทัศน์และสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน กล่าวคือ วัดพระธาตุคอยสุเทพราชวรวิหารมีที่ตั้งอยู่บนภูเขา มีสภาพป่าตามธรรมชาติ ร่มรื่น ลาดชันสูง ปัจจุบันมีปัญหาด้านสภาพแวดล้อม และการกีดขวางดินจนเกิดการพังทลายของหน้าดิน ในขณะเดียวกันบริเวณนี้ยังประกอบด้วยลานชมทิวทัศน์ ซึ่งรวมถึงลานบริเวณด้านทิศใต้ ที่มองเห็นทิวทัศน์ของตัวเมืองเชียงใหม่ได้อย่างสวยงาม ส่วนบริเวณหมู่บ้านคอยสุเทพ หมู่ 9 เป็นที่ราบระหว่างเนินเขา ขาดความร่มรื่น มีลำห้วยไหลผ่านชุมชนแต่เกิดปัญหาน้ำเสียเนื่องจากขาดการบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยลงสู่ลำธาร การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพในแหล่งท่องเที่ยววัดพระธาตุคอยสุเทพราชวรวิหาร พบว่าในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาได้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โดยเฉพาะเรื่องขยะและการจราจร ถือว่ามี การเปลี่ยนแปลงและมีความรุนแรงของปัญหามากที่สุดและต้องแก้ไขโดยเร่งด่วน นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงด้านน้ำ อากาศ มลพิษ และเสียงในทางลบ ความรุนแรงของปัญหาอยู่ในระดับกลางซึ่งต้องดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว ปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางกายภาพในแหล่งท่องเที่ยววัดพระธาตุคอยสุเทพราชวรวิหาร พบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ 1. ปัจจัยด้านการพัฒนาประเทศ ได้แก่ การขยายโครงข่ายการคมนาคม 2. การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อการเพิ่มจำนวนของยานพาหนะ จำนวนประชากร นักท่องเที่ยว ร้านขายอาหารเครื่องดื่ม ร้านขายของที่ระลึก 3. การจัดการของวัดและกรมป่าไม้ เกี่ยวกับการจัดระเบียบร้านค้า / การขายสินค้า รวมทั้งการจัดการด้านขยะ น้ำเสีย และการจราจร และ 4. ความเชื่อของประชาชนชาวเชียงใหม่ที่เชื่อว่าต้องไปนมัสการพระธาตุปีละครั้ง คนที่มาเที่ยวเชียงใหม่ถ้าไม่ได้ขึ้นคอยสุเทพถือว่ามาไม่ถึงเชียงใหม่ การบนบานเพื่อความสำเร็จ / สมหวังในการใด ๆ ตลอดจนการทำบุญ เถาะระฆัง จุฑาบูชายัน ดิดทอง และบูชาด้วยดอกไม้ ซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหาขยะ จราจรและเสียง ปัญหาความแออัดของคน ตลอดจนความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของพื้นที่

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้โดยแบ่งเป็นแผนระยะสั้น และแผนระยะยาวดังนี้ สำหรับแผนระยะสั้น ควรเริ่มที่การพัฒนาด้านกายภาพโดยการพัฒนาผังกาย

ภาพของวัดตามลักษณะของกลุ่มกิจกรรม โดยแบ่งเขตพุทธาวาส สังฆาวาส บริเวณสาธารณประโยชน์ บริเวณจัดหาผลประโยชน์ พื้นที่เปิดโล่งโดยรอบ และทางสัญจรประเภทต่างๆ ให้แยกจากกันและมีขอบเขตที่ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดมาตรการ / แนวปฏิบัติและบทลงโทษไว้ให้ชัดเจน ส่วนแผนระยะยาว ควรส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างวัด องค์การบริหารส่วนตำบล ประชาชนในพื้นที่ และส่วนราชการที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยตรง

LOCATION(S) : CMU LIBRARY

บุญเลิศ เปเรรา. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรต่อการท่องเที่ยวในจังหวัด
เชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2543.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
ชาวสหราชอาณาจักรต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับนัก
ท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรต่อการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล และนำข้อ
มูลที่ได้มาประมวลผลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรที่ท่องเที่ยว
ในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งถูกสุ่มเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน

ผลการวิจัยสรุปได้เป็นประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาว
สหราชอาณาจักร พบว่าส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี มีอาชีพอิสระหรือช่างเทคนิคมากที่สุด ส่วน
ใหญ่นักท่องเที่ยวเป็นเพศหญิงและมีสถานภาพแต่งงานแล้ว โดยเกือบทั้งหมดมีเชื้อชาติอังกฤษ นัก
ท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาจังหวัดเชียงใหม่มาก่อน โดยส่วนใหญ่จะพักอยู่ในจังหวัด
เชียงใหม่ 3 – 5 คืน มีการเดินทางมากับคู่สมรสมากที่สุด ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง 10,001 –
25,000 ปอนด์ ส่วนผู้ที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
ของนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร ได้แก่ เพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน และสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุด
ต่อการตัดสินใจเดินทาง คือ หนังสือโฆษณาของบริษัทนำเที่ยว สำหรับข้อมูลด้านความสำคัญของ
องค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ และความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อ
องค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ
ส่วนที่ 1 ความสำคัญขององค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ โดยเมื่อ
พิจารณาองค์ประกอบด้านแหล่งท่องเที่ยว พบว่านักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรให้ความสำคัญ
ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญมาก” ต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทวิถีชีวิตและอัธยาศัยไมตรีของ
ประชาชน แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติ
ศาสตร์ อุณหภูมิและสภาพอากาศ ในขณะที่จะให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญน้อย”
ต่อแหล่งท่องเที่ยวด้านแหล่งจับจ่ายใช้สอย ด้านกีฬา สันทนาการและการศึกษา ด้านโรงแรมที่พัก
พบว่านักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญมากที่สุด”
ต่อองค์ประกอบด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ
“สำคัญมาก” ต่อองค์ประกอบด้านสถานที่ สถาปัตยกรรมและการตกแต่ง สิ่งอำนวยความสะดวก
ในโรงแรม บริการเสริมของโรงแรม พนักงาน ราคา ความสะดวกในการจอง ในขณะที่จะให้

ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญน้อย” ต้ององค์ประกอบด้านการส่งเสริมการขาย ด้าน
 ภัตตาคารร้านอาหารและแหล่งบันเทิงยามราตรี พบว่านักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรให้ความสำคัญ
 ที่สำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญมากที่สุด” ต้ององค์ประกอบด้านคุณภาพและรสชาติของ
 อาหาร ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญมาก” ต้ององค์ประกอบด้านสถานที่
 สถาปัตยกรรมและการตกแต่ง รายการอาหารและเครื่องดื่ม พนักงานและราคา ในขณะที่จะให้ความสำคัญ
 ที่สำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญน้อย” ต้ององค์ประกอบด้านการส่งเสริมการขาย คนตรี เกม และ
 การแสดง ด้านร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกและศูนย์การค้า พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร
 ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญมาก” ต่อคุณภาพของสินค้า ราคาสินค้า ความ
 หลากหลายของสินค้า ร้านค้า การตกแต่ง และพนักงาน ในขณะที่จะให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ย
 ในระดับ “สำคัญน้อย” ต้ององค์ประกอบด้านการส่งเสริมการขายและบริการอื่นๆ ด้านบริษัทนำ
 เที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญ
 มากที่สุด” ต้ององค์ประกอบด้านมัคคุเทศก์และพนักงาน อีกทั้งยังให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ
 “สำคัญมาก” ต้ององค์ประกอบอื่น ๆ ทุกองค์ประกอบ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า นักท่องเที่ยว
 ชาวสหราชอาณาจักรให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “สำคัญมากที่สุด” ต่อการกำจัดขยะ
 มลพิษ ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญมาก” ต่อโครงสร้างพื้นฐานด้านถนน การจราจร
 การขนส่งมวลชน สาธารณูปโภค ทำอากาศยาน ไฟฟ้า น้ำประปาและโรงพยาบาล ในขณะที่จะ
 ให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ “สำคัญน้อย” ต่อโทรศัพท์ และให้ความสำคัญที่มีค่าเฉลี่ยในระดับ
 “สำคัญน้อยที่สุด” ต่อรถไฟ สถานีรถไฟและอินเทอร์เน็ต ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว
 ต้ององค์ประกอบของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ โดยนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร
 มีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” ต้ององค์ประกอบหลักของ
 อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ด้านบริษัทนำเที่ยว ด้านแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งดึงดูดใจ และมีความพึงพอใจ
 ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ” ต้ององค์ประกอบหลักของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้านอื่นๆ
 ทุกด้าน ด้านแหล่งท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ย
 สูงสุดในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” ต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทวิถีชีวิตและธรรมชาติของประชาชน
 และมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ” ต่อแหล่งท่องเที่ยวด้านอื่นๆ ทุกด้าน
 ด้านโรงแรมที่พัก พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดใน
 ระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” ต้ององค์ประกอบด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและด้าน
 พนักงาน และมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ” ต้ององค์ประกอบด้านอื่นๆ ทุก
 ด้าน ด้านภัตตาคารร้านอาหาร แหล่งบันเทิงยามราตรี ด้านร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกและศูนย์การค้า
 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ”
 ต่อทุกองค์ประกอบ ด้านบริษัทนำเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรมีความพึงพอใจที่
 มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” ต้ององค์ประกอบด้านมัคคุเทศก์ พนักงาน รายการนำ

เกี่ยวน่าสนใจและความหลากหลายของรายการนำเที่ยว และมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ” ต้องค์ประกอบด้านอื่น ๆ ทุกด้าน ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจมากที่สุด” ต้องค์ประกอบด้านระบบไฟฟ้า และมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับ “พึงพอใจ” ต่อโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ ทุกด้าน สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักรระหว่างการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาดังกล่าวได้แก่ ปัญหาความไม่สะอาดของจังหวัดเชียงใหม่ ปัญหาความไม่พอเพียงของสิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงแรม และปัญหาค่าบริการต่าง ๆ ของโรงแรมมีราคาค่อนข้างแพง

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการประชาสัมพันธ์จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่าสื่อที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อนักท่องเที่ยวชาวสหราชอาณาจักร คือการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จึงควรจัดทำศูนย์ข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ ให้งานหน่วยงานที่ต้องการข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ในการประกอบการทำรายการนำเที่ยว สามารถค้นหาและนำไปใช้ได้ด้วยความสะดวกรวดเร็ว มีข้อมูลที่ทันสมัยและถูกต้อง ควรจัดทำห้องสมุดรูปภาพที่น่าสนใจของจังหวัดเชียงใหม่ทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ สไลด์ ฯลฯ เพื่อให้บริษัทนำเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ สามารถนำรูปภาพไปใช้ประกอบการทำหนังสือโฆษณาชักชวนนักท่องเที่ยวมาจังหวัดเชียงใหม่ได้ดึงดูดใจมากยิ่งขึ้น ด้านแหล่งท่องเที่ยว สำหรับแหล่งท่องเที่ยวประเภทวิถีชีวิตและอสังหาริมทรัพย์ของประชาชน ควรณรงค์ให้ชาวเชียงใหม่แต่งกายชุดพื้นเมือง ชาวเขาแต่งชุดประจำเผ่า รณรงค์การใช้ภาษาถิ่นและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับวิถีชีวิตใหม่ๆ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ควรให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาและรักษาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตน รวมทั้งควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเข้มงวด และให้มีการแก้ไขกฎหมาย บทลงโทษหากมีความจำเป็น ด้านโรงแรมที่พัก ควรพัฒนาขีดความสามารถในการสร้างความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยแก่นักท่องเที่ยวชาวอังกฤษได้โดยการฝึกอบรมพนักงานให้มีความเชี่ยวชาญในหน้าที่การงาน ให้มีความกระตือรือร้น มีอัธยาศัยนอบน้อม มีบุคลิกน่าเชื่อถือและเข้าใจลูกค้า อีกทั้งควรเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกให้พอเพียงแก่นักท่องเที่ยวด้วย ด้านภัตตาคารร้านอาหารและแหล่งบันเทิงยามราตรี ควรพัฒนาในเรื่องของคุณภาพ รสชาติอาหารให้ตรงกับรสนิยม และความต้องการของชาวอังกฤษ ควรฝึกอบรมพนักงานเรื่องการต้อนรับ ภาษาอังกฤษ เมนูอาหารและเครื่องดื่ม พนักงานควรสวมเครื่องแบบที่สะอาด เรียบร้อย และควรพัฒนารายการอาหารให้หลากหลายทั้งอาหารไทยและอาหารยุโรป ด้านร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึกและศูนย์การค้า ควรพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้มีมาตรฐาน และควรฝึกอบรมพนักงานเรื่องการต้อนรับ ภาษาอังกฤษ และขั้นตอนการผลิตสินค้า ด้านบริษัทนำเที่ยว ควรสังกัดเป็นสมาชิกของสมาคม องค์การทางธุรกิจนำเที่ยวที่เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและระดับสากล อีกทั้งควรฝึกอบรมพนักงานในเรื่องของ